

Yhtymähallitus 4.12.2018
Yhtymävaltuusto 13.12.2018

Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymän HALLINTOSÄÄNTÖ

Sisällys

I osa Johdanto	6
1 luku Yleiset määräykset	6
1 § Hallintosäännön soveltaminen	6
II osa Kuntayhtymän hallinnon ja toiminnan järjestäminen	6
2 luku Toimielimet	6
2 § Yhtymävaltuusto.....	6
3 § Yhtymähallitus	6
4 § Yhtymähallituksen puheenjohtaja	6
5 § Yhtymähallituksen sosiaali- ja terveydenhuollon jaosto.....	6
6 § Tarkastuslautakunta	7
7 § Henkilöstöjaosto	7
8 § Yhteistyötoimikunta	7
9 § Vaikuttamistoimielin.....	7
3 luku Toimielinten ja luottamushenkilöiden toimivalta	7
10 § Yhtymävaltuusto.....	7
11 § Yhtymähallitus.....	8
12 § Yhtymähallituksen puheenjohtaja	9
13 § Sosiaali- ja terveydenhuollon jaosto	9
4 luku Henkilöstöorganisaatio	9
14 § Kuntayhtymän johtajan tehtävät.....	10
15 § Kuntayhtymän johtajan toimivalta	10
16 § Muu henkilöstöorganisaatio	11
17 § Palvelujohtajan tehtävät ja toimivalta.....	11
18 § Muut johtavat viranhaltijat	12
19 § Tulosalueen päälliköiden toimivalta	13
20 § Lastensuojelulain mukainen johtava viranhaltija	13
5 luku Toimivallan edelleen siirtäminen ja otto-oikeuden käyttäminen	13
21 § Toimivallan edelleen siirtäminen	13
22 § Asian ottaminen yhtymähallituksen käsiteltäväksi	13
23 § Ottokelpoisen päätöksen ilmoittaminen.....	14
III osa Toimivalta henkilöstöasioissa	14
6 luku Henkilöstöasiat	14
24 § Yleistä	14
25 § Viran perustaminen ja lakkauttaminen sekä palvelussuhteen nimikkeen muuttaminen.....	14
26 § Virkasuhteen muuttaminen työsuhteeksi.....	14
27 § Kelpoisuusvaatimukset	14
28 § Haettavaksi julistaminen.....	14
29 § Palvelussuhteeseen ottaminen.....	15
30 § Ehdollisen valintapäätöksen vahvistaminen	15
31 § Päätöksenteko henkilöstöasioissa.....	15
32 § Virka- ja työehtosopimuksen harkinnanvaraisten määräysten soveltaminen	16
33 § Viranhaltijan siirtäminen toiseen virkasuhteeseen	17
34 § Sivutoimet	17
35 § Viranhaltijan työ- ja toimintakyvyn selvittäminen.....	17
36 § Virantoimituksesta pidättäminen.....	17

37 § Virkasuhteen ja työsuhteen muuttaminen osa-aikaiseksi.....	17
38 § Lomauttaminen	17
39 § Palvelussuhteen päätyminen	17
40 § Menetettyjen ansioiden korvaaminen.....	17
41 § Palkan takaisinperiminen	17
IV osa Hallinto.....	18
7 luku Hallintomenettely	18
42 § Asiakirjojen allekirjoittaminen.....	18
43 § Todisteellisen tiedoksiannon vastaanottaminen	18
44 § Luottamushenkilön ja viranhaltijan pöytäkirja.....	18
45 § Asiakirjan antamisesta päättäminen	18
46 § Asiakirjahallinnon järjestäminen	18
47 § Kuntayhtymän viestintä	19
V osa Talous ja valvonta	19
8 luku Omistajaohjaus ja konserniohjaus	19
48 § Omistajaohjaus	19
49 § Kuntajohtajien neuvottelukunta	19
50 § Konsernijohto	19
51 § Konsernijohton tehtävät ja toimivallan jako	19
9 luku Taloudenhoito	20
52 § Talousarvio ja taloussuunnitelma	20
53 § Talousarvion täytäntöönpano.....	20
54 § Toiminnan ja talouden seuranta	20
55 § Talousarvion sitovuus	20
56 § Talousarvion muutokset.....	21
57 § Poistosuunnitelman hyväksyminen	21
58 § Rahatoimen hoitaminen	21
59 § Maksuista päättäminen	21
60 § Asiakirjojen antamisesta perittävät maksut	21
VI osa Ulkoinen ja sisäinen valvonta	22
61 § Ulkoinen ja sisäinen valvonta	22
10 luku Ulkoinen valvonta	22
62 § Tarkastuslautakunnan kokoukset	22
63 § Tarkastuslautakunnan tehtävät ja raportointi	22
64 § Sidonnaisuusilmoituksiin liittyvät tehtävät.....	23
65 § Tilintarkastusyhteisön valinta	23
66 § Tilintarkastajan tehtävät	23
67 § Tarkastuslautakunnan antamat tehtävät	23
68 § Tilintarkastuskertomus ja muu raportointi	23
11 luku Sisäinen valvonta ja riskienhallinta	23
69 § Yhtymähallituksen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät	23
70 § Kuntayhtymän johtajan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät	23
VII osa Yhtymävaltuusto.....	24
12 luku Yhtymävaltuuston toiminta	24
71 § Yhtymävaltuuston toiminnan järjestelyt	24
72 § Yhtymävaltuustoryhmän muodostaminen ja valtuustoryhmän nimi	24
73 § Muutokset valtuustoryhmän kokoonpanossa.....	24

74 § Istumajärjestys	25
13 luku Yhtymävaltuuston kokoukset	25
75 § Yhtymävaltuuston varsinainen kokous ja sähköinen kokous.....	25
76 § Kokouskutsu	25
77 § Esityslista	25
78 § Sähköinen kokouskutsu	25
79 § Esityslistan ja liitteiden julkaiseminen kuntayhtymän verkkosivuilla.....	25
80 § Jatkokokous	25
81 § Varajäsenen kutsuminen.....	26
82 § Läsnäolo kokouksessa	26
83 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	26
84 § Kokouksen johtaminen	26
85 § Puheenjohdon luovuttaminen varapuheenjohtajalle.....	26
86 § Tilapäinen puheenjohtaja	27
87 § Esteellisyys	27
88 § Asioiden käsittelyjärjestys.....	27
89 § Puheenvuorot.....	27
90 § Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi	28
91 § Ehdotukset ja keskustelun päättäminen.....	28
92 § Ilman äänestystä syntyvän päätöksen toteaminen	28
93 § Äänestykseen otettavat ehdotukset.....	28
94 § Äänestystapa ja äänestysjärjestys	28
95 § Äänestyksen tuloksen toteaminen	29
96 § Toimenpidealoite	29
97 § Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen	29
98 § Päätösten tiedoksianto kuntayhtymän jäsenkunnille ja kuntayhtymän jäsenkuntien jäsenille.....	29
14 luku Enemmistövaali ja suhteellinen vaali.....	29
99 § Vaaleja koskevat yleiset määräykset	29
100 § Enemmistövaali	29
101 § Yhtymävaltuuston vaalilautakunta	30
102 § Ehdokaslistojen laatiminen	30
103 § Ehdokaslistojen jättäminen ja vaalitoimituksen nimenhuuto	30
106 § Ehdokaslistojen tarkastus ja oikaiseminen.....	30
107 § Ehdokaslistojen yhdistelmä	30
108 § Suhteellisen vaalin toimittaminen.....	30
109 § Suhteellisen vaalin tuloksen toteaminen.....	30
15 luku Yhtymävaltuuston jäsenten aloite- ja kyselyoikeus	31
110 § Yhtymävaltuuston jäsenten aloitteet.....	31
111 § Yhtymähallitukselle osoitettava kysymys.....	31
112 § Kyselytunti.....	31
VIII osa Kokousmenettely.....	31
16 luku Kokousmenettely.....	32
113 § Määräysten soveltaminen.....	32
114 § Toimielimen päätöksentekotavat	32
115 § Sähköinen kokous	32
116 § Sähköinen päätöksentekomenettely	32
117 § Kokousaika ja -paikka.....	32

118 § Kokouskutsu.....	32
119 § Sähköinen kokouskutsu	33
120 § Esityslistan ja liitteiden julkaiseminen kuntayhtymän verkkosivuilla.....	33
121 § Jatkokokous	33
122 § Varajäsenen kutsuminen.....	33
123 § Läsnäolo kokouksessa.....	33
124 § Kokouksen julkisuus	33
125 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.....	34
126 § Tilapäinen puheenjohtaja	34
127 § Kokouksen johtaminen ja puheenvuorot.....	34
128 § Kokouskutsussa mainitsemattoman asian käsittely.....	34
129 § Esittely	34
130 § Esteellisyys	34
131 § Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi.....	35
132 § Ehdotukset ja keskustelun päättäminen	35
133 § Ilman äänestystä syntyvän päätöksen toteaminen.....	35
134 § Äänestykseen otettavat ehdotukset	35
135 § Äänestys ja vaali.....	35
136 § Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen	35
137 § Päätösten tiedoksianto jäsenkunnille ja kuntayhtymän jäsenkuntien jäsenille	36
17 luku Muut määräykset.....	37
138 § Aloiteoikeus.....	37
139 § Aloitteen käsittely	37
140 § Aloitteen tekijälle annettavat tiedot	37

Hallintosääntö

Hyväksytty yhtymävaltuustossa 13.12.2018 § 56

I osa Johdanto

1 luku Yleiset määräykset

1 § Hallintosäännön soveltaminen

Hallintosäännössä annetaan määräykset Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymän hallinnon ja toiminnan järjestämisestä, päätöksenteko- ja hallintomenettelystä ja yhtymävaltuuston toimintaan liittyvistä asioista. Kuntayhtymän toiminnassa noudatetaan tätä hallintosääntöä, ellei laissa ole toisin säädetty.

II osa Kuntayhtymän hallinnon ja toiminnan järjestäminen

2 luku Toimielimet

Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymän toimielinorganisaation perusteet on määritelty kuntayhtymän perussopimuksessa.

2 § Yhtymävaltuusto

Yhtymävaltuusto vastaa kuntayhtymän toiminnasta ja taloudesta, käyttää sen päätösvaltaa ja siirtää toimivaltaansa hallintosäännön määräyksillä.

Yhtymävaltuuston kokoonpanosta on määrätty perussopimuksen 7 §:ssä

3 § Yhtymähallitus

Yhtymähallitus johtaa yhtymävaltuuston alaisena Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymän toimintaa ja vastaa kuntalaissa säädettyistä sekä perussopimuksessa määrätyistä tehtävistä.

Yhtymähallitus vastaa myös kuntayhtymän toiminnan yhteensovittamisesta sekä yhtymävaltuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta.

Yhtymähallituksen kokoonpanosta on määrätty perussopimuksen 11 §:ssä.

4 § Yhtymähallituksen puheenjohtaja

Yhtymähallituksen puheenjohtajan tehtävänä on

1. johtaa kuntayhtymän strategian sekä hallituksen tehtävien toteuttamisen edellyttämää poliittista yhteistyötä;
2. vastata kuntayhtymän johtajan johtajasopimuksen valmistelusta ja huolehtii yhtymähallituksen ja -valtuuston kytkemisestä valmisteluprosessiin tarkoituksenmukaisella tavalla; ja
3. vastata siitä, että kuntayhtymän johtajan kanssa käydään vuosittain tavoite- ja arviointikeskustelut.

5 § Yhtymähallituksen sosiaali- ja terveydenhuollon jaosto

Sosiaali- ja terveydenhuollon jaosto toimii sosiaalihuoltolain (1982/710) 6 §:n mukaisena sosiaalihuollosta vastaavana ja kansanterveyslain (66/1972) 6 §:n mukaisena terveydenhuollosta vastaavana monijäsenisenä toimielimenä.

Sosiaali- ja terveydenhuollon jaoston tehtävänä on huolehtia eräistä sosiaali- ja terveydenhuollon muutoksenhakuasioista ja muista viranomaisasioista.

Yhtymävaltuusto valitsee jaostoon seitsemän (7) jäsentä ja heidän henkilökohtaiset varajäsenensä sekä valitsee heistä jaoston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

6 § Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunta on suoraan yhtymävaltuuston alainen lakisääteinen toimielin, joka huolehtii kuntayhtymän hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämisestä, kuntayhtymän toimintaan kohdistuvan kuntalain mukaisen tavoite-, tuloksellisuus- ja tarkoituksenmukaisuusarvioinnin suorittamisesta ja sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamisen valvonnasta. Tarkastuslautakunta valmistelee yhtymävaltuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat ja seuraa yleisesti kuntayhtymän hallintoa ja taloutta. Lisäksi lautakunta seuraa, että tilivelvolliset ja muut toiminnasta vastaavat henkilöt ovat ryhtyneet tarpeellisiin toimenpiteisiin niiden suositusten ja muistutusten johdosta, joihin tilintarkastus on antanut aihetta.

Tarkastuslautakunnassa on seitsemän (7) jäsentä, joista yhtymävaltuusto valitsee lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen. Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja.

7 § Henkilöstöjaosto

Yhtymähallitus asettaa henkilöstöjaoston ja nimeää siihen yhtymähallituksen puheenjohtajan ja neljä (4) yhtymähallituksen jäsentä sekä näille henkilökohtaiset varajäsenet. Esittelijänä toimii henkilöstöjohtaja. Kuntayhtymän johtajalla on kokouksissa läsnäolo- ja puheoikeus.

Henkilöstöjaoston tehtävänä on valmistella ne palvelussuhteeseen ottamiseen liittyvät asiat, joissa päätösvalta on yhtymähallituksella tai yhtymävaltuustolla. Henkilöstöjaosto päättää näiden palvelussuhteiden kelpoisuusehdoista.

Henkilöstöjaosto kehittää ja koordinoi kuntayhtymän henkilöstö- ja työnantajapolitiikkaa.

8 § Yhteistyötoimikunta

Yhtymähallitus asettaa yhteistyötoimikunnan ja päättää sen tehtävistä ja kokoonpanosta. Yhteistyötoimikunta toimii myös työsuojelutoimikuntana.

9 § Vaikuttamistoimielin

Kuntayhtymässä on asukasneuvosto, jonka rooli on neuvoa-antava. Asukasneuvoston kokoonpanosta, asettamisesta ja toimintaedellytyksistä päättää yhtymähallitus.

3 luku Toimielinten ja luottamushenkilöiden toimivalta

10 § Yhtymävaltuusto

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, yhtymävaltuusto päättää

1. merkittävistä ja taloudellisesti laajakantoisista kuntayhtymän toiminnan järjestämisen periaatteista;

2. merkittävistä strategisista ratkaisuista, kuten palvelustrategiasta, palveluverkosta, hankintastrategiasta ja osallisuusohjelmasta;
3. kiinteän omaisuuden hankkimisesta ja luovuttamisesta, jos kauppahinta on yli yksi (1) miljoonaa euroa;
4. osakkeiden hankkimisesta ja myymisestä, jos kauppahinta on yli 500 000 euroa;
5. osakeyhtiön, osuuskunnan, säätiön tai muun yhteisön perustamisesta; ja
6. kuntayhtymän irtaimen omaisuuden myynnistä, kun omaisuuden arvo ylittää 500 000 euroa.

Edellä mainitut euromäärät tarkoittavat sopimuskauden arvonlisäverotonta kokonaisarvoa. Tois-taiseksi voimassa olevan tai voimassaoloajaltaan epävarman sopimuksen arvon laskentaperusteena on käytettävä sopimuksen kuukausiarvoa kerrottuna luvulla 48. Hankinnan arvoa lasketta-essa luetaan mukaan hankintaan sisältyvät optio- ja pidennysehdot.

Tässä hallintosäännön kohdassa tarkoitettua päätösvaltaa voidaan edelleen siirtää.

11 § Yhtymähallitus

Perussopimuksen mukaan yhtymähallitus valvoo kuntayhtymän etua ja edustaa yhtymää sekä te-kee sen puolesta sopimukset, ellei hallintosäännöllä ole toisin määrätty.

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, yhtymähallitus

1. seuraa, että kuntayhtymässä toimitaan yhtymävaltuuston asettamien toiminnallisten ja taloudel-listen tavoitteiden mukaisesti;
2. vahvistaa hankintaohjeen yhtymävaltuuston vahvistaman hankintastrategian perusteella;
3. vahvistaa palveluja koskevat yleiset ohjeet yhtymävaltuuston vahvistaman palvelustrategian pe-rusteella;
4. vastaa sopimusten hallinnan ja sopimusvalvonnan järjestämisestä ja antaa tarkemmat ohjeet sopimushallinnasta;
5. vastaa asiakirjahallinnon järjestämisen perusteista;
6. toimii tietosuoja-asetuksen 4 artiklan 7 kohdan tarkoittamana rekisterinpitäjänä;
7. vastaa, että kuntayhtymä täyttää tietosuojasääntelyn mukaiset velvoitteet ja valvoo velvoitteiden toteutumista;
8. vastaa kuntayhtymän alueen asukkaiden osallisuuden toteuttamisesta ja antaa tarvittaessa tar-kemmat ohjeet;
9. hyväksyy sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevat ohjeet;
10. päättää hankinnoista, sopimuksista ja sitoumuksista, milloin niiden arvo on yli 6 000 000 euroa, sekä edellä mainittuja koskevista hankintaoikaisuista;
11. päättää helpotuksen tai vapautuksen myöntämisestä yksittäistapauksissa kuntayhtymälle tule-van julkisoikeudellisen tai yksityisoikeudellisen maksun, korvauksen ja muun saatavan suoritta-misesta, kun helpotuksen tai vapautuksen määrä on enintään 100 000 euroa;
12. päättää vahingonkorvauksen myöntämisestä tapauksissa, joissa kuntayhtymä on tai sen voi-daan katsoa olevan korvausvelvollinen, ja maksettava korvaus on yli 10 000 euroa ja enintään 300 000 euroa

13. päättää merkittävien oikeusprosessin käynnistämisestä ja vireillä olevan asian oikeudenkäyntiin liittyvän sovinnon tekemisestä;
14. päättää selityksen antamisesta valtuuston päätöksestä tehdyn valituksen johdosta, jos hallitus katsoo, ettei valtuuston päätöstä ole valituksessa esitetyillä perusteilla kumottava; ja
15. päättää muista asioista, joita ei ole säädetty tai määrätty muulle kuntayhtymän toimielimelle, viranhaltijalle tai luottamushenkilölle.

Edellä mainitut hankintojen euromäärät tarkoittavat sopimuskauden arvonlisäverotonta kokonaisarvoa. Toistaiseksi voimassa olevan tai voimassaoloajaltaan epävarman sopimuksen arvon laskenta-perusteena on käytettävä sopimuksen kuukausiarvoa kerrottuna luvulla 48. Hankinnan arvoa las-
kettaessa luetaan mukaan hankintaan sisältyvät optio- ja pidennysehdot.

Tässä hallintosäännön kohdassa tarkoitettua päätösvaltaa voidaan edelleen siirtää, ellei laissa ole toisin säädetty.

12 § Yhtymähallituksen puheenjohtaja

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, yhtymähallituksen puheenjohtaja päättää kuntayhtymän johtajan osalta

- a. vuosiloman sekä muiden lain, määräysten tai sopimusten nojalla ehdottomaan oikeuteen perustuvien virkavapauksien ja muiden etuuksien myöntämisestä;
- b. koulutuksista ja koulutustilaisuuksien ajalta myönnettävistä eduista;
- c. virka- ja virantoimitusmatkoja koskevista määräyksistä; ja
- d. kuntayhtymän johtajan matka- ja kululaskujen hyväksymisestä.

13 § Sosiaali- ja terveydenhuollon jaosto

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, yhtymähallituksen sosiaali- ja terveydenhuollon jaosto päättää sosiaali- ja terveydenhuollosta vastaavalle toimielimelle lainsäädännön mukaan kuuluvista asioista, joita ei ole siirretty muun viranomaisen päätettäväksi.

Aikaisempi sanamuoto kuuluu

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, yhtymähallituksen sosiaali- ja terveydenhuollon jaosto päättää

1. niistä asioista, joissa asianomainen on vaatinut kuntayhtymän jäsenkunnan viranhaltijan kuntalain 54 §:n mukaisen sopimuksen nojalla tekemän palvelujen tuottamiseen liittyvän asiakaspäätöksen saattamisesta jaoston käsiteltäväksi; ja
2. muista sosiaali- ja terveydenhuollosta vastaavalle toimielimelle lainsäädännön mukaan kuuluvista asioista, joita ei ole siirretty muun viranomaisen päätettäväksi.

Kuntayhtymä on siirtänyt sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädännön mukaiset yksilöpäätökset, mukaan luettuna tahdonvastaiset päätökset, sekä sosiaalihuollon johtavan viranhaltijan tehtävät sopimuksella jäsenkunnan viranhaltijan hoidettavaksi.

4 luku Henkilöstöorganisaatio

14 § Kuntayhtymän johtajan tehtävät

Kuntayhtymän johtajan tehtävänä on

1. johtaa ja kehittää kuntayhtymän toimintaa, hallintoa, taloudenhoitoa ja viestintää;
2. vastata osaltaan siitä, että yhtymävaltuuston ja yhtymähallituksen asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet saavutetaan;
3. vastata yhtymähallituksen päätettäväksi tulevien asioiden valmistelusta ja toimia esittelijänä hallituksen kokouksissa;
4. vastata sosiaali- ja terveydenhuollon jaoston päätettäväksi tulevien asioiden valmistelusta ja toimia esittelijänä jaoston kokouksissa;
5. käyttää puhevaltaa yhtymähallituksen puolesta;
6. vastata strategisen kehittämisen ja tukipalveluiden toiminnallisen kokonaisuuden johtamisesta;
7. vastata sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisesta järjestämisestä; ja
8. vastata osaltaan kuntayhtymän edunvalvonnasta ja yhteiskuntasuhteiden hoidosta sekä kansallisesta ja kansainvälisestä verkostoitumisesta.

Kuntayhtymän johtaja toimii terveydenhuoltolaissa tarkoitettuna vastaavana lääkärinä, ellei yhtymähallitus muuta päättä.

Kuntayhtymän johtajan ollessa poissa tai esteellinen kuntayhtymän johtajan sijaisena toimii yhtymähallituksen määräämä viranhaltija.

15 § Kuntayhtymän johtajan toimivalta

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, kuntayhtymän johtaja

1. seuraa kuntayhtymän viranhaltijoiden toimintaa;
2. tekee esityksiä ja antaa yhtymähallitukselta pyydettyjä lausuntoja sekä huolehtii näihin rinnastettavista muista tehtävistä, jollei asiaa sen periaatteellisen tai taloudellisen merkityksen johdosta ole saatettava yhtymähallituksen käsiteltäväksi;
3. päättää sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädännön mukaisista yksilöasioista terveystalouden ja sairaanhoito -palvelualueella yhtymähallituksen määrittelemien yleisohjeiden pohjalta;
4. päättää luvan antamisesta tieteellisiin tutkimuksiin ja tietojen luovuttamisesta tähän tarkoitukseen;
5. päättää hankinnoista, sopimuksista ja sitoumuksista, milloin niiden arvo on yli 2 500 000 euroa mutta enintään 6 000 000 euroa, sekä edellä mainittuja koskevista hankintaoikaisuista. Kuntayhtymän johtaja tiedottaa yhtymähallitusta hankinnoista ennen kilpailuttamista;
6. päättää korkeintaan viisi vuotta kestävästä maan- ja huoneenvuokrasopimuksista;
7. päättää vahingonkorvauksen myöntämisestä tapauksissa, joissa kuntayhtymä on tai sen voidaan katsoa olevan korvausvelvollinen, ja maksettava korvaus on enintään 30 000 euroa;
8. päättää yhtymähallituksen hyväksymien periaatteiden mukaisesti kuntayhtymän rahavarojen sijoittamisesta;
9. päättää yhtymävaltuuston hyväksymissä rajoissa talousarvio- ja tilapäislainojen ottamisesta, lainojen takaisinmaksusta ja lainaehtojen muuttamisesta;
10. huolehtii kuntayhtymän vakuutusasioiden hoitamisesta;

11. päättää tilien avaamisesta ja lopettamisesta kuntayhtymän nimiin;
12. päättää selityksen ja vastaselityksen antamisesta yhtymähallituksen päätöksestä, jos kuntayhtymän johtaja katsoo, ettei yhtymähallituksen päätöstä ole valituksessa esitetyillä perusteilla kumottava; ja
13. päättää muista asioista, joita ei ole säädetty tai määrätty muulle kuntayhtymän toimielimelle, viranhaltijalle tai luottamushenkilölle.

Edellä mainitut hankintojen euromäärät tarkoittavat sopimuskauden arvonlisäverotonta kokonaisarvoa. Toistaiseksi voimassa olevan tai voimassaoloajaltaan epävarman sopimuksen arvon laskenta-perusteena on käytettävä sopimuksen kuukausiarvoa kerrottuna luvulla 48. Hankinnan arvoa laskettaessa luetaan mukaan hankintaan sisältyvät optio- ja pidennysehdot.

Tässä hallintosäännön kohdassa tarkoitettua päätösvaltaa voidaan edelleen siirtää, ellei laissa ole toisin säädetty.

16 § Muu henkilöstöorganisaatio

Kuntayhtymän toiminta on jaettu palvelualueisiin. Kuntayhtymään kuuluvat seuraavat palvelualueet:

- Ikäihmisten ja vammaisten palvelut,
- Aikuisten, mielenterveys-, päihde- ja sosiaalipalvelut sekä lasten, nuorten ja perheiden palvelut
- Terveyspalvelut ja sairaanhoito

Palvelualueen johtaminen organisoidaan yhtymähallituksen päättämällä tavalla.

Palvelualueen toiminta organisoidaan kuntayhtymän johtajan päättämällä tavalla.

Lisäksi strateginen kehittäminen ja tukipalvelut palvelevat koko kuntayhtymän toimintaa kuntayhtymän johtajan alaisuudessa.

17 § Palvelujohtajan tehtävät ja toimivalta

Kuntayhtymän järjestämisvastuuseen kuuluvat palvelut tuotetaan asiakasryhmittäin alueellisesti yhdenvertaisesti, laadukkaasti ja kustannustehokkaasti. Palvelujohtaja vastaa palvelualueensa toiminnasta ja taloudesta.

Palvelujohtajan tehtävänä on

1. selvittää, arvioida ja seurata jäsenkuntien väestön tarpeiden ja niihin vaikuttavien tekijöiden kehitystä sekä tämän perusteella laatia johtopäätökset palvelujen saatavuutta, palvelutasoa, palvelurakennetta ja kustannustasoa koskevia tavoitteita ja niiden toteuttamista koskevia toimenpiteitä varten;
2. seurata ja arvioida alueellisen sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden järjestämissuunnitelman toteutumista ja raportoida toteumasta kuntayhtymän johtajalle säännöllisesti; ja
3. suorittaa muut kuntayhtymän johtajan määräämät tehtävät.

Palvelujohtaja

1. päättää sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädännön mukaisista yksilöasioista omalla palvelualueellaan yhtymähallituksen määrittelemien yleisohjeiden pohjalta;

2. päättää palvelualueensa hankinnoista, sopimuksista ja sitoumuksista, joiden arvo ylittää 400 000 euroa mutta on enintään 2 500 000 euroa, sekä edellä mainittuja koskevista hankinta-oikaisuksista;
3. päättää oman palvelualueensa vahingonkorvauksen myöntämisestä tapauksissa, joissa kuntayhtymä on tai sen voidaan katsoa olevan korvausvelvollinen, ja maksettava korvaus on enintään 10 000 euroa;
4. antaa oman palvelualueensa asioihin liittyviä lausuntoja, toiminnallisista sekä yksilöasioista, vastaa korvaus- ja muiden hakemusten vireillepanosta sekä esitysten ja muutoshakemusten tekemisestä ja vastineiden sekä selitysten antamisesta hallintotuomioistuimille ja muille viranomaisille.

Edellä mainitut hankintojen euromäärät tarkoittavat sopimuskauden arvonlisäverotonta kokonaisarvoa. Toistaiseksi voimassa olevan tai voimassaoloajaltaan epävarman sopimuksen arvon laskenta-perusteena on käytettävä sopimuksen kuukausiarvoa kerrottuna luvulla 48. Hankinnan arvoa laskettaessa luetaan mukaan hankintaan sisältyvät optio- ja pidennysehdot.

Palvelualueen johtaja voi päätöksellään delegoida yksilöasioita koskevan ja muun päätösvaltansa alaiselleen viranhaltijalle.

Aiempi sanamuoto kuuluu seuraavasti:

Kuntayhtymän järjestämisvastuuseen kuuluvat palvelut tuotetaan asiakasryhmittäin alueellisesti yhdenvertaisesti, laadukkaasti ja kustannustehokkaasti.

Kunkin asiakasryhmän toimintaa johtaa palvelujohtaja siten kuin yhtymähallitus päättää.

Palvelujohtajan tehtävänä on

1. selvittää, arvioida ja seurata jäsenkuntien väestön tarpeiden ja niihin vaikuttavien tekijöiden kehitystä sekä tämän perusteella laatia johtopäätökset palvelujen saatavuutta, palvelutasoa, palvelurakennetta ja kustannustasoa koskevia tavoitteita ja niiden toteuttamista koskevia toimenpiteitä varten;
2. seurata ja arvioida alueellisen sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden järjestämissuunnitelman ja järjestämissopimusten toteutumista ja raportoida toteumasta kuntayhtymälle ja jäsenkunnille säännöllisesti; ja
3. suorittaa muut kuntayhtymän johtajan määräämät tehtävät.

18 § Muut johtavat viranhaltijat

Palvelualueiden johtajien lisäksi kuntayhtymässä on talous- ja hallintojohtaja, henkilöstöjohtaja, tietohallintojohtaja ja yksi tai useampi integraatiojohtaja.

Talous- ja hallintojohtaja vastaa taloushallinnon ja yleishallinnon toiminnasta.

Talous- ja hallintojohtaja

1. vastaa talous- ja hallintopalvelujen johtamisesta;
2. päättää tehtäviinsä kuuluvista hankinnoista, sopimuksista ja sitoumuksista, joiden arvo on enintään 100 000 euroa, sekä edellä mainittuja koskevista hankinta-oikaisuksista;
3. vastaa riskienhallinnan ohjeistuksesta, koordinoinnista ja kehittämisestä;
4. ohjaa, koordinoi ja kehittää asiainhallinta- ja arkistointia; ja

5. päättää muista talouteen ja hallintoon liittyvistä asioista siltä osin kuin tehtävää ei ole määrätty muulle taholle.

Henkilöstöjohtaja vastaa henkilöstöjohtamisesta ja kehittämisestä.

Henkilöstöjohtaja

1. vastaa henkilöstöpalvelujen johtamisesta;
2. päättää tehtäviinsä kuuluvista hankinnoista, sopimuksista ja sitoumuksista, joiden arvo on enintään 100 000 euroa, sekä edellä mainittuja koskevista hankintaoikaisuista; ja
3. päättää muista palvelussuhteeseen liittyvistä asioista siltä osin kuin tehtävää ei ole määrätty muulle taholle.

Tietohallintojohtaja vastaa kuntayhtymän tietohallinnon suunnittelusta, kehittämisestä ja toteutuksesta.

Tietohallintojohtaja

4. vastaa tietohallintopalvelujen johtamisesta;
5. päättää tehtäviinsä kuuluvista hankinnoista, sopimuksista ja sitoumuksista, joiden arvo on enintään 2 000 000 euroa, sekä edellä mainittuja koskevista hankintaoikaisuista: ja
6. päättää muista tietohallintoon liittyvistä asioista siltä osin kuin tehtävää ei ole määrätty muulle taholle.

Integraatiojohtaja vastaa toiminnan sisäisen tai ulkoisen integraation suunnittelusta ja kehittämisestä sekä johtaa vastuullaan olevaa verkostotoimintaa kuntayhtymän johtajan vahvistamalla tavalla.

19 § Tulosalueen päälliköiden toimivalta

Tulosalueen päällikkö vastaa tulosalueensa toiminnasta, taloudesta ja henkilöstöstä.

Tulosalueen päällikkö päättää hankinnoista, joiden arvo on enintään 400.000 euroa ja niitä koskevista hankintaoikaisuista.

20 § Lastensuojelulain mukainen johtava viranhaltija

Lastensuojelulain (417/2007) 13 §:n tarkoittamana johtavana viranhaltijana toimii lastensuojelun avohuollon ja sijaishuollon päällikkö tai hänen määräämänsä laissa säädetyn kelpoisuuden omaava viranhaltija.

5 luku Toimivallan edelleen siirtäminen ja otto-oikeuden käyttäminen

21 § Toimivallan edelleen siirtäminen

Toimielin ja viranhaltija voivat lainsäännökset huomioon ottaen siirtää niille hallintosäännössä määrättyä toimivaltaa edelleen alaiselleen viranhaltijalle.

Se viranhaltija, jolle toimivaltaa on edelleen siirretty, ei voi enää siirtää toimivaltaa edelleen.

22 § Asian ottaminen yhtymähallituksen käsiteltäväksi

Asian ottamisesta yhtymähallituksen käsiteltäväksi voi päättää yhtymähallituksen ja sen puheenjohtajan lisäksi yhtymähallituksen esittelijä.

23 § Ottokelpoisen päätöksen ilmoittaminen

Yhtymähallituksen alaisen viranomaisen on ilmoitettava yhtymähallitukselle tekemistään ottokelpoista päätöksistä lukuun ottamatta sellaisia asioita tai asiaryhmiä, joista yhtymähallitus on etukäteen ilmoittanut, ettei se käytä otto-oikeuttaan.

Ilmoitus on tehtävä neljän päivän kuluessa pöytäkirjan tarkastamisesta. Jos pöytäkirjaa ei tarkasteta, määräaika lasketaan pöytäkirjan allekirjoittamisesta.

Ilmoitus tehdään sähköisesti yhtymähallituksen puheenjohtajalle ja kuntayhtymän johtajalle.

Päätökset niissä asioissa, joista ei tarvitse ilmoittaa, voidaan otto-oikeuden estämättä panna täytäntöön, jollei yksittäistapauksessa ole ilmoitettu asian ottamisesta yhtymähallituksen käsiteltäväksi.

Yhtymähallitus voi ottaa käsiteltäväkseen myös asian, josta sille ei ole ilmoitettu.

III osa Toimivalta henkilöstöasioissa

6 luku Henkilöstöasiat

24 § Yleistä

Tässä hallintosäännössä palvelussuhteella tarkoitetaan sekä virka- että työsuhdetta.

Työsuhteisten henkilöiden osalta noudatetaan soveltuvin osin ja työlainsäädännön säännökset huomioon ottaen vastaavia menettelyjä kuin virkasuhteisten osalta.

Esimiestehtävissä toimivien viranhaltijoiden toimivalta määritellään tarkemmin toimintasäännössä tai delegointipäätöksissä.

25 § Viran perustaminen ja lakkauttaminen sekä palvelussuhteen nimikkeen muuttaminen

Yhtymävaltuusto päättää kuntayhtymän johtajan ja yhtymähallitus muiden virkojen perustamisesta ja lakkauttamisesta.

Kuntayhtymän johtaja päättää palvelussuhteen nimikkeen muuttamisesta.

26 § Virkasuhteen muuttaminen työsuhteeksi

Yhtymähallitus päättää virkasuhteen muuttamisesta työsuhteeksi.

27 § Kelpoisuusvaatimukset

Viran kelpoisuusvaatimuksista päättää virkaan nimittävä toimielin tai viranhaltija, siltä osin kuin päätösvaltaa ei ole määrätty muulle taholle.

28 § Haettavaksi julistaminen

Viran tai virkasuhteen julistaa haettavaksi virkasuhteeseen ottamisesta päättävä viranomainen. Kun virkasuhteeseen ottamisesta päättävä viranomainen on yhtymävaltuusto, viran tai virkasuhteen julistaa kuitenkin haettavaksi yhtymähallitus.

Sen lisäksi, mitä laissa on sanottu, virka saadaan täyttää sitä haettavaksi julistamatta, kun kysymyksessä on

1. viran tai virkasuhteen uudelleen täyttäminen sitä aikaisemmin hakeneiden, kelpoisuusehdot täyttävien joukosta, virkaan tai virkasuhteeseen valitun irtisanouduttua ennen hänelle määrättyä virantoimituksen aloittamispäivää;
2. vakinaisessa työsopimussuhteessa olevan henkilön ottaminen virkasuhteeseen tilanteessa, jossa aiempi työsopimussuhteinen tehtävä lakkautetaan ja perustetaan toimenkuvaltaan vastaava virka, ja muutos perustuu tarpeeseen liittää tehtävään julkisen vallan käyttöä; tai
3. toiminnan uudelleen järjestämiseen tai siihen rinnastuvaan järjestelyyn liittyvä perustettava uusi virka, kun virkaan nimitetään liikkeenluovutuksella jäsenkunnasta kuntayhtymän palvelukseen siirretty, kelpoisuusehdot täyttävä henkilö.

Julkisella hakumenettelyllä aiemmin kuntayhtymän tai edellä kohdan 3. tarkoittamassa tapauksessa jäsenkunnan palvelukseen otettu henkilö voidaan nimittää virkaan ilman julkista hakumenettelyä, mikäli viran täyttäminen liittyy toiminnan uudelleen järjestämiseen tai muuhun siihen rinnastettavaan järjestelyyn.

Kuntayhtymän johtajan virkaan voidaan ottaa suostumuksensa nojalla sellainenkin henkilö, joka ei ole hakenut sitä ja jonka kelpoisuudesta on esitetty selvitys.

29 § Palvelussuhteeseen ottaminen

Yhtymävaltuusto päättää kuntayhtymän johtajan ja palvelujohtajien virkaan ottamisesta.

Yhtymähallitus päättää talous- ja hallintojohtajan, henkilöstöjohtajan, integraatiojohtajan ja tietohallintojohtajan virkaan ottamisesta.

Kuntayhtymän johtaja päättää palvelupäälliköiden ja strateginen kehittäminen ja tukipalvelut toiminnan johtajien ja kokonaisuuden päälliköiden palvelussuhteeseen ottamisesta talousarvion puitteissa ja yhtymähallituksen ohjeita noudattaen.

Palvelujohtaja päättää palvelupäällikön suorien alaisten palvelussuhteisiin ottamisesta talousarvion puitteissa.

Muissa palvelussuhteisiin ottamisissa noudatetaan periaatetta, jossa päätösvalta siirtyy yhden johtamistason ylöspäin.

30 § Ehdollisen valintapäätöksen vahvistaminen

Ehdollisen valintapäätöksen vahvistaa palvelussuhteeseen ottamisesta päättänyt viranomainen. Yhtymävaltuuston ehdollisen valintapäätöksen vahvistaa kuitenkin yhtymähallitus.

Ehdollisen valintapäätöksen raukeamisen toteaa päätöksellään palvelussuhteeseen ottamisesta päättänyt viranomainen.

31 § Päätöksenteko henkilöstöasioissa

Yhtymävaltuusto päättää virkavapaan myöntämisestä kuntayhtymän johtajalle yli kuuden (6) kuukauden ajaksi ja hänen sijaisensa ottamisesta täksi ajaksi.

Yhtymähallitus

1. päättää henkilöstöpolitiikan yleisperiaatteista;
2. päättää kuntayhtymän johtajan ja palvelujohtajan palkasta ja palkan määräytymisperusteesta sekä palkan harkinnanvaraisesta tarkistamisesta ja muusta palkitsemisesta; ja

3. päättää virkavapaan myöntämisestä kuntayhtymän johtajalle enintään kuuden (6) kuukauden ajaksi ja hänen sijaisensa ottamisesta täksi ajaksi.

Kuntayhtymän johtaja päättää alaisensa viranhaltijan ja työsuhteisen osalta yhtymähallituksen hyväksymien periaatteiden mukaisesti

1. yhtymähallituksen ohjeita noudattaen, palvelujohtajaa lukuun ottamatta, alaisensa henkilökunnan palkasta ja muista palvelussuhteen ehdoista;
2. avoimeksi tulleen viran täyttämättä jättämisestä ja avoimen viran käyttötarkoituksen muuttamisesta määräajaksi;
3. virkojen sijoittumisesta;
4. työsopimussuhteisten tehtävien perustamisesta, täyttämättä jättämisestä, avoimien toimien käyttötarkoituksen muuttamisesta ja lakkauttamisesta;
5. vuosiloman myöntämisestä;
6. virkavapaasta ja työlomasta, näiden palkkaeduista ja muista korvauksista, virkavapaan keskeyttämisestä ja peruuttamisesta;
7. virka- ja virantoimitusmatkojen koskevista määräyksistä;
8. oikeudesta käyttää omaa tai vuokra-autoa virkatehtävissä; ja
9. matka- ja kululaskujen hyväksymisestä.

Kuntayhtymän johtaja voi siirtää tässä tarkoitettua toimivaltaansa kohtien 6 – 9 osalta alaisilleen viranhaltijoille.

Henkilöstöhallinnollisesta päätöksenteosta kuntayhtymän johtajan osalta on määrätty edellä myös 4 §:ssä.

Palvelujohtaja päättää palvelualueellaan viranhaltijan ja työsuhteisen osalta

1. kuntayhtymän ohjeita noudattaen alaisensa henkilökunnan palkasta ja muista palvelussuhteen ehdoista;
2. avoimeksi tulleen viran tai toimen täyttämättä jättämisestä ja avoimen viran tai toimen käyttötarkoituksen muuttamisesta määräajaksi;
3. virkojen sijoittumisesta palvelualueella;
4. vuosiloman myöntämisestä;
5. sairasloman, opintovapaan, koulutusvapaan ja perhevapaiden myöntämisestä;
6. harkinnanvaraisesta virkavapaasta ja työlomasta enintään yhden vuoden ajaksi, näiden palkkaeduista ja muista korvauksista, virkavapaan keskeyttämisestä ja peruuttamisesta;
7. virka- ja virantoimitusmatkoja koskevista määräyksistä;
8. oikeudesta käyttää omaa tai vuokra-autoa virkatehtävissä; ja
9. matka- ja kululaskujen hyväksymisestä.

32 § Virka- ja työehtosopimuksen harkinnanvaraisten määräysten soveltaminen

Virka- ja työehtosopimuksen harkinnanvaraisten määräysten soveltamisesta päättää kuntayhtymän johtaja. Kuntayhtymän johtaja päättää myös virka- ja työehtosopimukseen sekä työ- ja viranhaltijalainsäädäntöön perustuvista paikallisista sopimuksista.

33 § Viranhaltijan siirtäminen toiseen virkasuhteeseen

Viranhaltijan siirtämisestä toiseen virkasuhteeseen kunnallisen viranhaltijalain 24 §:n nojalla päättää kuntayhtymän johtaja.

34 § Sivutoimet

Sivutoimilupahakemuksen ratkaisee ja sivutoimiluvan peruuttamisesta sekä sivutoimen vastaanottamisen ja pitämisen kieltämisestä päättää kuntayhtymän johtaja yhtymähallituksen hyväksymien periaatteiden mukaisesti.

Kuntayhtymän johtajan osalta yhtymähallitus päättää sivutointa koskevasta asiasta.

35 § Viranhaltijan työ- ja toimintakyvyn selvittäminen

Kunnallisen viranhaltijalain 19 §:n nojalla terveydentilaa koskevien tietojen pyytämisestä viranhaltijalta sekä viranhaltijan määräämisestä terveydentilaa koskeviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin päättää

1. yhtymähallituksen puheenjohtaja kuntayhtymän johtajan osalta;
2. kuntayhtymän johtaja alaisensa henkilöstön osalta; ja
3. palvelujohtaja palvelualueen henkilöstön osalta.

36 § Virantoimituksesta pidättäminen

Kunnallisen viranhaltijalain 48 §:n mukaan yhtymävaltuusto päättää kuntayhtymän johtajan virantoimituksesta pidättämisestä. Yhtymävaltuuston puheenjohtaja voi ennen valtuuston kokousta päättää kuntayhtymän johtajan väliaikaisesta virantoimituksesta pidättämisestä.

Yhtymähallitus päättää muun viranhaltijan virantoimituksesta pidättämisestä. Kuntayhtymän johtaja voi ennen yhtymähallituksen kokousta päättää viranhaltijan väliaikaisesta virantoimituksesta pidättämisestä.

37 § Virkasuhteen ja työsuhteen muuttaminen osa-aikaiseksi

Virkasuhteen ja työsuhteen muuttamisesta osa-aikaiseksi päättää palvelussuhteeseen ottava viranomaisen.

38 § Lomauttaminen

Yhtymähallitus päättää henkilöstön lomauttamisesta.

39 § Palvelussuhteen päätyminen

Palvelussuhteen purkamisesta koeajalla, irtisanomisesta, purkamisesta ja purkautuneena pitämisestä päättää palvelussuhteeseen ottava viranomaisen.

Viranhaltijan ilmoitus virkasuhteen irtisanomisesta ja työntekijän ilmoitus työsuhteen irtisanomisesta saatetaan palvelussuhteeseen ottamisesta päättäneen viranomaisen tietoon.

40 § Menetettyjen ansioiden korvaaminen

Viranhaltijalle kunnallisen viranhaltijalain 45 §:n nojalla maksettavasta korvauksesta päättää kuntayhtymän johtaja.

41 § Palkan takaisinperiminen

Aiheettomasti maksetun palkan tai muun virkasuhteesta johtuvan taloudellisen etuuden takaisinperinnästä ja mahdollisesta kohtuullistamisesta päättää kuntayhtymän johtaja.

IV osa Hallinto

7 luku Hallintomenettely

42 § Asiakirjojen allekirjoittaminen

Yhtymävaltuuston ja yhtymähallituksen ja sen jaoston päätökseen perustuvan asiakirjan sekä kyseisten toimielinten toimituskirjan tai kirjelmän allekirjoittaa puheenjohtajana toiminut henkilö tai kuntayhtymän johtaja ja varmentaa asian valmistelija taikka palvelujohtaja palvelualueeltaan koskevassa asiassa, jollei yhtymähallitus ole päättänyt toisin.

Tarkastuslautakunnan päätökseen perustuvan asiakirjan sekä toimituskirjan ja kirjelmän allekirjoittaa puheenjohtajana toiminut henkilö ja varmentaa asian valmistelija, jollei toimielin ole päättänyt toisin.

Yhtymävaltuuston, -hallituksen ja muun toimielimen pöytäkirjanotteen allekirjoittaa ja jäljennöksen oikeaksi todistaa pöytäkirjanpitäjä tai muu toimielimen määräämä henkilö.

Kuntayhtymän nimissä annettavan avoimen tai yksilöidyn valtakirjan allekirjoittaa kuntayhtymän johtaja.

Viranhaltijan päätöksen perusteella tehtävän sopimuksen, sitoumuksen ja muun asiakirjan allekirjoittaa päättävä viranhaltija ja varmentaa asian valmistelija.

Yhtymähallitus voi päättää muista viran- ja toimenhaltijoista, joilla on kuntayhtymän puolesta oikeus allekirjoittaa sopimuksia ja muita asiakirjoja.

43 § Todisteellisen tiedoksiannon vastaanottaminen

Todisteellisen tiedoksiannon voi kuntayhtymän puolesta vastaanottaa yhtymähallituksen puheenjohtaja, kuntayhtymän johtaja sekä tämän valtuuttama muu viranhaltija. Tiedoksiannon voi vastaanottaa myös hallinto- ja talousjohtaja, henkilöstöjohtaja ja palvelujohtaja palvelualueellaan.

44 § Luottamushenkilön ja viranhaltijan pöytäkirja

Luottamushenkilön ja viranhaltijan pöytäkirjan pitämisestä säädetään kuntalaissa.

Luottamushenkilön ja viranhaltijan pöytäkirjan allekirjoittaa päätöksen tekijä. Pöytäkirjaa ei varmenneta. Pöytäkirjanotteen allekirjoittaa päätöksen tekijä tai hänen määräämänsä henkilö.

Pöytäkirja pidetään yleisesti nähtävänä siten kuin kuntalaissa säädetään, jos päätöksen tekijä katsoo sen tarpeelliseksi.

45 § Asiakirjan antamisesta päättäminen

Yhtymävaltuuston ja muita kuntayhtymän asiakirjoja koskevat tietopyynnöt ratkaisee kuntayhtymän johtaja sekä hallinto- ja talousjohtaja, henkilöstöjohtaja ja palvelujohtaja palvelualueellaan.

46 § Asiakirjahallinnon järjestäminen

Arkistonmuodostaja on Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymä.

Yhtymähallitus vastaa siitä, että asiakirjahallinnon ohjeistus, käytännöt, vastuut ja valvonta on määritelty.

47 § Kuntayhtymän viestintä

Kuntayhtymän viestinnästä on säädetty kuntalaissa.

Kuntayhtymän viestinnän tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot kuntayhtymän palveluista, päätöksenteosta ja toiminnasta. Viestintä on avointa, ajankohtaista, aktiivista ja oma-aloitteista sekä tasapuolista.

Kuntayhtymän johtaja johtaa kuntayhtymän viestintää ja tiedottamista kuntayhtymän toiminnasta yhtymähallituksen hyväksymien viestinnän ja tiedottamisen periaatteiden mukaisesti.

V osa Talous ja valvonta

8 luku Omistajaohjaus ja konserniohjaus

48 § Omistajaohjaus

Yhtymävaltuusto linjaa kuntayhtymän omistajaohjauksen periaatteet ja tavoitteet kuntayhtymän strategiassa. Omistajaohjauksen tavoitteet toteutuvat yhtymähallituksen johdolla laadittavissa yhtiöjärjestyksissä, osakassopimuksissa, perussopimuksissa ja vastaavissa ohjeissa sekä henkilövalinnoissa.

49 § Kuntajohtajien neuvottelukunta

Kuntayhtymässä on kuntajohtajien neuvottelukunta, jonka jäseninä ovat jäsenkuntien kuntajohtajat. Kuntajohtajan henkilökohtaisena varajäsenenä toimii kuntajohtajan määräämä jäsenkunnan johtava viranhaltija. Neuvottelukunta valitsee puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan keskuudestaan. Neuvottelukunnan sihteerinä toimii kuntayhtymän johtaja tai hänen määräämänsä viranhaltija.

Kuntajohtajien neuvottelukunta on neuvoa antava toimielin, jonka tehtävänä on erityisesti alueellisen ja taloudellisen näkökulman esiin tuominen kuntayhtymän toiminnassa ja kehittämisessä.

50 § Konsernijohto

Kuntayhtymän konsernijohtoon kuuluvat yhtymähallitus, kuntayhtymän johtaja ja hallinto- ja talousjohtaja.

51 § Konsernijohtoon tehtävät ja toimivallan jako

Yhtymähallitus

1. vastaa omistajapolitiikan, omistajaohjauksen periaatteiden ja konserniohjauksen kehittämisestä ja valmistelusta yhtymävaltuustolle;
2. vastaa omistajaohjauksen toteuttamisesta ja organisoi konsernijohtamisen ja konsernivalvonnan;
3. määrää konsernijohtoon kuuluvien viranhaltijoiden tytäryhteisö- ja osakkuusyhteisökohtaisen työnjaon;

4. antaa yhtymävaltuustolle puolivuositain tai neljännesvuositain raportin yhtiöiden tavoitteiden toteutumisesta ja taloudellisen aseman kehittymisestä sekä arvion tulevasta kehityksestä ja riskeistä;
5. arvioi vuosittain omistajaohjauksen tuloksellisuutta kuntayhtymäkonsernin kokonaisedun toteutumisen, riskienhallinnan ja menettelytapojen kannalta ja teettää tarvittaessa ulkopuolisen arvioinnin kerran valtuustokaudessa;
6. antaa kuntayhtymän ennakkokannan konserniohjeen edellyttämässä asioissa;
7. käsittelee arvioinnin tulokset ja johtopäätökset yhtymävaltuuston puheenjohtajiston kanssa;
8. vastaa tytär- ja osakkuusyhteisöjen hallitusten jäsenten nimitysprosessista;
9. nimeää kuntayhtymän ehdokkaan tytär- ja osakkuusyhteisöjen hallituksiin; ja
10. nimeää yhtiökokousedustajat ja antaa heille omistajaohjauksen edellyttämät toimintaohjeet.

Kuntayhtymän johtaja seuraa ja arvioi yhtiöiden tavoitteiden toteutumista ja taloudellisen aseman kehitystä ja tekee niiden perusteella tarvittaessa esityksiä yhtymähallitukselle.

Kuntayhtymän johtajan tehtävänä on toimia konsernin johtajana ja aktiivisella omistajaohjauksella myötävaikuttaa ohjattavakseen määrättyjen yhtiöiden hallintoon ja toimintaan.

Talous- ja hallintojohtajan tehtävänä on aktiivisella omistajaohjauksella myötävaikuttaa ohjattavakseen määrättyjen yhtiöiden hallintoon ja toimintaan.

9 luku Taloudenhoito

52 § Talousarvio ja taloussuunnitelma

Yhtymähallitus hyväksyy tavoiteasetannan talousarvion laadinnan pohjaksi ja talousarvion laadintaohjeet.

Yhtymävaltuusto hyväksyy talousarviossa kuntayhtymän toiminnan ja talouden tavoitteet sekä niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot.

Kuntayhtymän talousarvion valmistelu tapahtuu yhteistyössä jäsenkuntien kunta- ja talousjohdon kanssa.

Kuntayhtymän taloussuunnitelmakausi on kolme vuotta.

53 § Talousarvion täytäntöönpano

Hallitus hyväksyy talousarvioon ja järjestämissopimukseen perustuvan käyttösuunnitelman.

Käyttösuunnitelma sisältää toiminnan ja talouden tavoitteet, tarvittavat toimenpiteet ja voimavarat sekä toimenpiteistä kertyvät tulot ja aiheutuvat kustannukset.

54 § Toiminnan ja talouden seuranta

Yhtymähallitus seuraa talousarvion ja käyttösuunnitelman toteutumista päättämällään tavalla.

55 § Talousarvion sitovuus

Talousarviosta päättäessään yhtymävaltuusto määrittelee, mitkä ovat yhtymävaltuuston sitovina hyväksymät kuntalain mukaiset toiminnan ja talouden tavoitteet. Mahdolliset muutokset talousarvioon tulee tuoda sitovuustason mukaisesti käsittelyyn, kun tarve on ilmennyt.

Yhtymähallitus voi päättää sellaisen maksun suorittamisesta, joka on kuntayhtymää sitova ja kiireellisesti maksettava, vaikka tarkoitukseen ei ole määrärahaa käytettävissä. Yhtymähallituksen on viipymättä tehtävä yhtymävaltuustolle esitys määrärahan myöntämisestä tai korottamisesta.

56 § Talousarvion muutokset

Talousarvioon tehtävät muutokset on esitettävä yhtymävaltuustolle siten, että se ehtii käsitellä muutosehdotukset talousarviovuoden aikana. Talousarviovuoden jälkeen talousarvion muutoksia voidaan käsitellä vain poikkeustapauksissa. Tilinpäätöksen allekirjoittamisen jälkeen yhtymävaltuustolle ei voi enää tehdä talousarvion muutosehdotusta.

Määrärahan muutosesityksessä on selvitettävä myös muutoksen vaikutus toiminnan tavoitteisiin ja tuloarvioihin. Vastaavasti toiminnan tavoitteiden tai tuloarvion muutosesityksessä on selvitettävä muutoksen vaikutukset määrärahoihin.

57 § Poistosuunnitelman hyväksyminen

Yhtymävaltuusto hyväksyy suunnitelmapoistojen perusteet osana taloussuunnitelmaa.

Yhtymähallitus hyväksyy hyödyke- tai hyödykeryhmäkohtaiset poistosuunnitelmat.

Yhtymähallitus vahvistaa poistolaskennan pohjaksi pienhankintarajan.

58 § Rahatoimen hoitaminen

Kuntayhtymän rahatoimen tehtäviä ovat maksuvalmiuden ylläpitäminen, maksuliikenteen hoito, lainarahoitus ja rahavarojen sijoittaminen.

Yhtymävaltuusto päättää kuntayhtymän kokonaisvarallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan perusteista. Yhtymävaltuusto päättää lainan ottamisen ja lainan antamisen periaatteista. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä yhtymävaltuusto päättää antolainojen ja vieraan pääoman muutoksista.

Yhtymähallitus päättää lainan ottamisesta ja lainan antamisesta yhtymävaltuuston hyväksymien periaatteiden mukaisesti.

Rahatoimen käytännön hoitamisesta ja rahatoimea koskevien ohjeiden antamisesta vastaa kuntayhtymän johtaja.

59 § Maksuista päättäminen

Yhtymävaltuusto päättää kuntayhtymän palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista.

Yhtymähallitus päättää tarkemmin maksujen perusteista ja euromääristä.

60 § Asiakirjojen antamisesta perittävät maksut

Pöytäkirjanotteesta, kopiosta tai muusta tulosteesta peritään sivukohtainen maksu, jollei laissa ole toisin säädetty.

Jos tiedon esille hakeminen vaatii erityistoimenpiteitä, tiedonhausta peritään kiinteä perusmaksu, joka porrastetaan haun vaativuuden mukaan. Kopiosta ja tulosteesta peritään tällöin kiinteän perusmaksun lisäksi sivukohtainen maksu.

Yhtymähallitus päättää tarkemmin asiakirjojen antamisesta perittävien maksujen perusteista ja euromääristä.

VI osa Ulkoinen ja sisäinen valvonta

61 § Ulkoinen ja sisäinen valvonta

Kuntayhtymän hallinnon ja talouden valvonta järjestetään siten, että ulkoinen ja sisäinen valvonta yhdessä muodostavat kattavan valvontajärjestelmän.

Ulkoinen valvonta järjestetään yhtymähallituksesta ja sen alaisesta toimivasta johdosta riippumattomaksi. Ulkoisesta valvonnasta vastaavat tarkastuslautakunta ja tilintarkastajat.

Sisäinen valvonta on osa johtamista. Yhtymähallitus vastaa sisäisen valvonnan järjestämisestä.

10 luku Ulkoinen valvonta

62 § Tarkastuslautakunnan kokoukset

Vastuunalaisella tilintarkastajalla on läsnäolo- ja puheoikeus lautakunnan kokouksissa. Tilintarkastajalla ja lautakunnan määräämillä luottamushenkilöillä ja viranhaltijoilla on läsnäolovelvollisuus lautakunnan kokouksessa lautakunnan niin päättäessä.

Yhtymähallitus ei voi määrätä edustajaansa tarkastuslautakunnan kokouksiin.

Tarkastuslautakunnassa käsiteltävät asiat käsitellään puheenjohtajan selostuksen pohjalta. Pöytäkirjanpitäjästä päättää lautakunta. Kokousmenettelyssä noudatetaan muutoin 14 luvun määräyksiä.

63 § Tarkastuslautakunnan tehtävät ja raportointi

Sen lisäksi mitä perussopimuksessa ja kuntalain 121 §:ssä säädetään, tarkastuslautakunnan on

1. seurattava tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista sekä muutoinkin seurattava tilintarkastajan tehtävien suorittamista ja tehtävä tarpeen mukaan esityksiä tilintarkastuksen kehittämiseksi;
2. huolehdittava, että tilintarkastusta varten on tarpeelliset voimavarat, jotka mahdollistavat tilintarkastuksen suorittamisen julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan edellyttämässä laajuudessa;
3. päättää tilintarkastusyhteisön tilintarkastukseen kuulumattomien erillishankintojen hyväksyttävyydestä;
4. valvoa, että tilivelvolliset ovat ryhtyneet tarpeellisiin toimenpiteisiin niiden muistutusten johdosta, joihin tilintarkastus on antanut aiheita;
5. tehtävä aloitteita ja esityksiä tarkastuslautakunnan, tilintarkastajan ja sisäisen tarkastuksen tehtävien yhteensovittamisesta mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla;
6. hyväksyä ulkoisen tarkastuksen toimintaohje; ja
7. päättää tarkastuslautakunnan alaisuudessa toimivien virkojen perustamisesta ja lakkauttamisesta.

Tarkastuslautakunta voi siirtää 3 kohdan mukaista ratkaisovaltaa tarkastuslautakunnan puheenjohtajalle.

Arvioinnin tulokset raportoidaan vuosittain toukokuun loppuun mennessä yhtymävaltuustolle annettavassa arviointikertomuksessa. Ennen arviointikertomuksen valmistumista tarkastuslautakunta voi antaa yhtymävaltuustolle tarpeelliseksi katsomiaan selvityksiä. Tarkastuslautakunta voi raportoida tilikauden aikana yhtymävaltuustolle myös muista merkittävistä havainnoista.

Yhtymähallitus antaa yhtymävaltuustolle lausunnon arviointikertomuksesta viimeistään joulukuun loppuun mennessä.

64 § Sidonnaisuusilmoituksiin liittyvät tehtävät

Tarkastuslautakunta valvoo kuntalain 84 §:ssä tarkoitetun sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa sidonnaisuusilmoitukset yhtymävaltuustolle tiedoksi vuosittain.

Tarkastuslautakunta on sidonnaisuusrekisterin rekisterinpitäjä ja huolehtii sidonnaisuusrekisterin julkisten tietojen julkaisemisesta kuntayhtymän verkkosivuilla.

65 § Tilintarkastusyhteisön valinta

Tilintarkastusyhteisö valitaan enintään kuuden tilikauden hallinnon ja talouden tarkastamista varten.

66 § Tilintarkastajan tehtävät

Tilintarkastajan tehtävistä säädetään kuntalain 123 §:ssä.

67 § Tarkastuslautakunnan antamat tehtävät

Tilintarkastaja voi ottaa tarkastuslautakunnalta toimeksiantoja lautakunnan käsiteltävien asioiden valmisteluun ja täytäntöönpanoon liittyvien tehtävien suorittamisesta, mikäli ne eivät ole ristiriidassa julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan kanssa.

68 § Tilintarkastuskertomus ja muu raportointi

Tilintarkastuskertomuksesta säädetään kuntalain 125 §:ssä. Tilintarkastajien on annettava tilintarkastuskertomus tarkastuslautakunnalle yhtymävaltuustolle toimitettavaksi maaliskuun loppuun mennessä.

Tilintarkastaja ilmoittaa havaitsemistaan olennaisista epäkohdista viipymättä yhtymähallitukselle annettavassa tilintarkastuspöytäkirjassa. Tilintarkastuspöytäkirja annetaan tiedoksi tarkastuslautakunnalle.

Tilintarkastaja raportoi tarkastussuunnitelman toteutumisesta ja tarkastushavainnoistaan tarkastuslautakunnan määräämällä tavalla.

11 luku Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

69 § Yhtymähallituksen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät

Yhtymähallitus vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, ja

1. hyväksyy sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevat ohjeet ja menettelytavat;
2. valvoo, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta toimeenpannaan ohjeistuksen mukaisesti ja tuoksellisesti; sekä
3. antaa toimintakertomuksessa tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä sekä selvityksen konsernivalvonnasta ja merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä.

70 § Kuntayhtymän johtajan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät

Kuntayhtymän johtajan tehtävänä on

1. vastata sisäisen valvonnan järjestämisestä ja yhteen sovittamisesta siten että kuntayhtymän toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus varmistetaan;
2. hyväksyä sisäisen tarkastuksen suunnitelman, johon perustuen arvioidaan riskienhallinta-, valvonta-, johtamis- ja hallintoprosessien tuloksellisuutta;
3. vastata riskienhallinnan järjestämisestä siten, että kuntayhtymän toiminnan olennaiset riskit tunnistetaan ja kuvataan, riskin toteutumisen vaikutukset, toteutumisen todennäköisyys ja mahdollisuudet hallita riskiä arvioidaan; sekä
4. valmistella yhtymähallitukselle sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevan toimintakertomukseen otettavan osion.

VII osa Yhtymävaltuusto

12 luku Yhtymävaltuuston toiminta

71 § Yhtymävaltuuston toiminnan järjestelyt

Yhtymävaltuuston toimikauden ensimmäisen kokouksen kutsuu koolle yhtymähallituksen puheenjohtaja. Kokouksen avaa iältään vanhin läsnä oleva valtuuston jäsen, joka johtaa puhetta, kunnes yhtymävaltuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat on valittu.

Puheenjohtajisto valitaan yhtymävaltuuston toimikaudeksi, jollei yhtymävaltuusto ole päättänyt ennen puheenjohtajiston vaalia lyhyemmästä toimikaudesta.

Yhtymävaltuustossa on kaksi varapuheenjohtajaa.

Yhtymävaltuuston toiminnan sisäistä järjestelyä koskevien asioiden valmistelua johtaa yhtymävaltuuston puheenjohtaja, jollei yhtymävaltuusto toisin päättä.

Yhtymävaltuuston kokousten pöytäkirjanpitäjänä ja yhtymävaltuuston sihteerinä toimii kuntayhtymän johtajan määräämä viranhaltija.

72 § Yhtymävaltuustoryhmän muodostaminen ja valtuustoryhmän nimi

Yhtymävaltuuston jäsenet voivat muodostaa yhtymävaltuustoryhmiä yhtymävaltuustotyöskentelyä varten.

Yhtymävaltuustoryhmän muodostamisesta, nimestä ja puheenjohtajasta on annettava yhtymävaltuuston puheenjohtajalle kirjallinen ilmoitus. Kaikkien ryhmään liittyvien yhtymävaltuuston jäsenten on allekirjoitettava ilmoitus.

Yhtymävaltuustoryhmänä pidetään myös yhtä yhtymävaltuuston jäsentä, jos hän on tehnyt 2 momentissa tarkoitetun ilmoituksen.

Yhtymävaltuusto hyväksyy yhtymävaltuustoryhmien nimet. Nimi ei saa olla sopimaton. Puolueen yhtymävaltuustoryhmästä eronneiden yhtymävaltuuston jäsenten muodostaman uuden yhtymävaltuustoryhmän nimestä ei saa aiheutua sekaantumisvaaraa puolueen yhtymävaltuustoryhmän nimeen.

73 § Muutokset valtuustoryhmän kokoonpanossa

Yhtymävaltuuston jäsenen on ilmoitettava kirjallisesti yhtymävaltuuston puheenjohtajalle yhtymävaltuustoryhmään liittymisestä ja siitä eroamisesta. Liittymisilmoituksessa on oltava asianomaisen ryhmän kirjallinen hyväksyminen.

Jos yhtymävaltuuston jäsen on erotettu yhtymävaltuustoryhmästä, yhtymävaltuustoryhmän on ilmoitettava tästä kirjallisesti valtuuston puheenjohtajalle.

74 § Istumajärjestys

Yhtymävaltuuston jäsenet istuvat kokouksessa puheenjohtajan hyväksymän istumajärjestyksen mukaisesti.

13 luku Yhtymävaltuuston kokoukset

75 § Yhtymävaltuuston varsinainen kokous ja sähköinen kokous

Yhtymävaltuusto voi käsitellä asian varsinaisessa kokouksessaan, jossa kokouksen osallistujat ovat läsnä kokouspaikalla. Varsinaisessa kokouksessa voidaan käyttää sähköistä asiahallinta- tai äänestysjärjestelmää.

Yhtymävaltuusto päättää erikseen siitä, otetaanko sähköinen kokous kuntayhtymässä valtuuston osalta käyttöön.

76 § Kokouskutsu

Kokouskutsun antaa yhtymävaltuuston puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat.

Kokouskutsu on lähetettävä vähintään neljä (4) päivää ennen yhtymävaltuuston kokousta kullekin valtuuston jäsenelle sekä niille, joilla on kokouksessa läsnäolo-oikeus tai –velvollisuus sekä tiedoksi jäsenkuntien kunnanhallituksille. Samassa ajassa on kokouksesta tiedotettava kuntayhtymän verkkosivuilla.

77 § Esityslista

Esityslista, joka sisältää selostuksen käsiteltävistä asioista ja ehdotukset yhtymävaltuuston päätöksiä, lähetetään kokouskutsun yhteydessä, mikäli erityiset syyt eivät ole esteenä. Jos esityslistalla, liitteissä tai oheismateriaalissa on salassa pidettäviä tietoja, asiakirjaan tehdään merkintä salassapidosta.

78 § Sähköinen kokouskutsu

Kokouskutsu, esityslista, liitteet ja oheismateriaali voidaan lähettää sähköisesti. Tällöin yhtymähallitus tai sen nimeämä viranhaltija vastaa siitä, että tähän tarvittavat tekniset laitteet, järjestelmät ja tietoliikenneyhteydet ovat käytettävissä.

79 § Esityslistan ja liitteiden julkaiseminen kuntayhtymän verkkosivuilla

Esityslista julkaistaan kuntayhtymän verkkosivuilla. Ennen julkaisemista esityslistalta poistetaan salassa pidettävät tiedot sekä henkilötiedot, joihin ei liity tiedottamisintressiä. Erityisestä syystä verkossa julkaistavalta esityslistalta voidaan poistaa yksittäinen kokousasia. Esityslistan liitteitä julkaistaan kuntayhtymän verkkosivuilla harkinnan mukaan ottaen huomioon kuntayhtymän jäsenkuntien asukkaiden tiedonsaanti-intressit.

80 § Jatkokokous

Jos kaikkia kokouskutsussa mainittuja asioita ei saada kokouksessa käsiteltyä, käsittelemättä jääneet asiat voidaan siirtää jatkokokoukseen, johon ei tarvitse antaa eri kutsua. Kokouksesta poissa olleille lähetetään sähköinen viesti jatkokokouksen ajasta ja paikasta.

81 § Varajäsenen kutsuminen

Yhtymävaltuuston jäsen, joka ei pääse kokoukseen tai on esteellinen käsittelemään esityslistalla olevaa asiaa, on viipymättä ilmoitettava esteestä tai esteellisyydestä yhtymävaltuuston puheenjohtajalle tai sihteerille.

Saatuun yhtymävaltuuston jäseneltä tai muuten luotettavasti tiedon esteestä tai esteellisyydestä puheenjohtajan tai sihteerin on kutsuttava yhtymävaltuuston jäsenen sijaan perussopimuksen 7.2 §:ssä tarkoitettu henkilökohtainen varajäsen.

82 § Läsnäolo kokouksessa

Yhtymähallituksen puheenjohtajiston ja kuntayhtymän johtajan on oltava läsnä yhtymävaltuuston kokouksessa. Heidän poissaolonsa ei estä asioiden käsittelyä. Yhtymähallituksen jäsenillä on läsnäolo-oikeus. Läsnäolo-oikeus on myös niillä viranhaltijoilla, joilla on läsnäolo-oikeus hallituksen kokouksessa.

Edellä mainitulla henkilöllä on oikeus ottaa osaa keskusteluun, mutta ei päätöksen tekemiseen, jollei hän ole samalla yhtymävaltuuston jäsen.

Yhtymävaltuusto päättää muiden henkilöiden läsnäolo- ja puheoikeudesta.

83 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Yhtymävaltuusto on päätösvaltainen, kun vähintään kaksi kolmasosaa (2/3) valtuutetuista on läsnä. Läsnä olevat yhtymävaltuuston jäsenet ja varajäsenet todetaan sähköisesti tai nimenhuudolla, joka toimitetaan kunnittain aakkosjärjestyksessä.

Todettuaan läsnä olevat yhtymävaltuuston jäsenet puheenjohtaja toteaa esteen ilmoittaneet yhtymävaltuuston jäsenet ja läsnä olevat varajäsenet sekä onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

Nimenhuudon jälkeen saapuvan yhtymävaltuuston jäsenen on ilmoitauduttava välittömästi puheenjohtajalle. Poistumisesta kesken kokouksen on ilmoitettava puheenjohtajalle.

Kun varajäsen osallistuu kokoukseen ja varsinainen jäsen saapuu kesken kokouksen, tulee varsinainen jäsen välittömästi varajäsenen tilalle.

Puheenjohtaja voi kokouksen kestäessä tai kokoustaun päätyttyä tarvittaessa todeta uudelleen läsnäolijat.

Mikäli puheenjohtaja toteaa yhtymävaltuuston menettäneen päätösvaltaisuuden, hänen on keskeytettävä tai lopetettava kokous.

84 § Kokouksen johtaminen

Puheenjohtajan tehtävistä kokouksen johtamisessa säädetään kuntalain 102 §:ssä.

85 § Puheenjohtajan luovuttaminen varapuheenjohtajalle

Puheenjohtaja voi tarvittaessa yhtymävaltuuston suostumuksella luovuttaa puheenjohtajan kokouksessa varapuheenjohtajalle ja osallistua sinä aikana kokoukseen jäsenenä.

86 § Tilapäinen puheenjohtaja

Jos sekä puheenjohtaja että varapuheenjohtajat ovat poissa tai esteellisiä jossakin asiassa, valitaan kokousta tai asian käsittelyä varten tilapäinen puheenjohtaja.

87 § Esteellisyys

Ennen asian käsittelyn aloittamista esteellisen henkilön on ilmoitettava esteellisyydestään ja esteellisyiden aiheuttamasta perusteesta sekä vetäydyttävä asian käsittelystä ja poistuttava paikaltaan. Jos asia käsitellään suljetussa kokouksessa, esteellisen henkilön on poistuttava kokouksesta.

Puheenjohtajan on tarvittaessa saatettava kokoukseen osallistuvan esteellisyys yhtymävaltuuston ratkaistavaksi. Asianomaisen henkilön tulee tarvittaessa antaa selvitystä seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen esteellisyytensä arvioinnissa. Annettuaan pyydetyn selvityksen asianomaisen henkilön on poistuttava paikaltaan.

Henkilö, jonka esteellisyyden yhtymävaltuusto ratkaisee, saa osallistua esteellisyyttään koskevan asian käsittelyyn vain hallintolain 29 §:ssä tarkoitetussa poikkeustilanteessa.

Esteellisyyttä koskeva ratkaisu on perusteltava pöytäkirjaan.

88 § Asioiden käsittelyjärjestys

Asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei yhtymävaltuusto toisin päätä.

Yhtymähallituksen ehdotus on käsittelyn pohjana (pohjaehdotus). Jos asian on valmistellut tarkastuslautakunta tai tilapäinen valiokunta, tarkastuslautakunnan tai tilapäisen valiokunnan ehdotus on pohjaehdotus.

Jos yhtymähallitus, tarkastuslautakunta tai tilapäinen valiokunta on muuttanut esityslistalla olevaa ehdotustaan ennen kuin yhtymävaltuusto on tehnyt päätöksen asiasta, muutettu ehdotus on pohjaehdotus. Jos ehdotus on peruutettu ennen kuin yhtymävaltuusto on tehnyt päätöksen asiassa, asia on poistettava esityslistalta.

89 § Puheenvuorot

Kun asia on esitelty, siitä on varattava tilaisuus keskustella.

Puheenvuoro on pyydettävä sähköisesti/selvästi havaittavalla tavalla tai toimittamalla puheenjohtajalle kirjallinen puheenvuoropyyntö.

Puheenvuorot annetaan pyydettyssä järjestyksessä. Tästä järjestyksestä poiketen puheenjohtaja voi antaa:

1. asian käsittelyn alussa ryhmäpuheenvuoron kunkin valtuustoryhmän edustajalle ryhmien suuruuden mukaisessa järjestyksessä;
2. puheenvuoron yhtymähallituksen puheenjohtajalle, kuntayhtymän johtajalle sekä tarkastuslautakunnan ja tilapäisen valiokunnan puheenjohtajalle, kun käsitellään kyseisen toimielimen valmistelemaa asiaa; sekä
3. repliikki- ja kannatuspuheenvuoron.

Asian käsittelyjärjestystä koskeva työjärjestyspuheenvuoro on annettava ennen muita.

Kokouksen kulun turvaamiseksi puheenjohtajalla on oikeus yksittäisessä asiassa rajoittaa yhtymävaltuuston jäsenten puheenvuorojen pituutta siten, että ryhmäpuheenvuoro voi kestää 10 minuuttia ja muu puheenvuoro 3 minuuttia.

Kokouspaikalla puheenvuoro on pidettävä omalta paikalta tai puhujakorokkeelta.

90 § Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi

Jos keskustelun kuluessa tehdään kannatettu ehdotus asian pöydällepanosta, palauttamisesta valmisteltavaksi tai jokin muu ehdotus, jonka hyväksyminen keskeyttäisi asian käsittelyn, seuraavien puhujien on puheenjohtajan kehotuksesta rajoitettava puheenvuoronsa koskemaan vain tätä ehdotusta. Jos ehdotus hyväksytään yksimielisesti tai äänestämällä, puheenjohtaja keskeyttää asian käsittelyn. Jos ehdotus hylätään, asian käsittely jatkuu.

Asia, jota käsitellään ensimmäisen kerran yhtymävaltuustossa eikä esityslistaa ole toimitettu kokouskutsun yhteydessä, pannaan pöydälle seuraavaan kokoukseen, jos vähintään neljäsosa läsnä olevista yhtymävaltuuston jäsenistä pyytää asian pöydällepanoa. Muissa tilanteissa asian pöydällepanosta päätetään enemmistö päätöksellä.

91 § Ehdotukset ja keskustelun päättäminen

Ehdotus on annettava kirjallisena, jos puheenjohtaja niin vaatii.

Kun kaikki puheenvuorot on käytetty, puheenjohtaja päättää keskustelun. Puheenjohtaja selostaa keskustelun kuluessa tehdyt ehdotukset ja onko ehdotusta kannatettu.

92 § Ilman äänestystä syntyvän päätöksen toteaminen

Jos keskustelun aikana ei ole tehty kannatettuja ehdotuksia, puheenjohtaja toteaa pohjaehdotuksen valtuuston päätökseksi.

Jos puheenjohtaja toteaa yhtymävaltuuston yksimielisesti kannattavan kokouksessa tehtyä ehdotusta, puheenjohtaja toteaa ehdotuksen yhtymävaltuuston päätökseksi.

93 § Äänestykseen otettavat ehdotukset

Äänestykseen otetaan pohjaehdotus ja kannatetut ehdotukset. Ehdotusta, joka on tehty vaihtoehtoisena tai menee käsiteltävän asian ulkopuolelle, ei kuitenkaan oteta äänestykseen.

Jos ehdotuksen tekijä ei ole paikalla äänestyksen alkaessa, hänen tekemänsä ehdotus katsotaan rauenneeksi eikä sitä oteta äänestykseen.

94 § Äänestystapa ja äänestysjärjestys

Äänestys toimitetaan nimenhuudolla tai yhtymävaltuuston päättämällä muulla tavalla. Äänestys toimitetaan avoimesti.

Jos äänestykseen otettavia ehdotuksia on enemmän kuin kaksi, puheenjohtaja esittää yhtymävaltuuston hyväksyttäväksi äänestysjärjestyksen. Äänestysjärjestys määräytyy seuraavien periaatteiden mukaan:

1. Ensin otetaan äänestykseen kaksi eniten pohjaehdotuksesta poikkeavaa ehdotusta. Voittanut ehdotus asetetaan jäljellä olevista ehdotuksista eniten pohjaehdotuksesta poikkeavaa ehdotusta vastaan. Näin jatketaan, kunnes saadaan lopullinen vastaehdotus pohjaehdotukselle. Kuitenkin jos äänestykseen on otettava pohjaehdotuksen kokonaan hylkäämistä tarkoittava ehdotus, se on asetettava viimeisenä äänestettäväksi muista ehdotuksista voittanutta vastaan.
2. Jos asia koskee määrärahan myöntämistä, otetaan ensin äänestykseen määrältään suurimman ehdotuksen hyväksyminen tai hylkääminen ja näin jatketaan ehdotusten suuruuden mukaisessa

järjestyksessä, kunnes jokin ehdotus hyväksytään, minkä jälkeen pienemmistä ehdotuksista ei enää äänestetä.

3. Jos ehdotuksen hyväksyminen tai hylkääminen on riippumaton muista ehdotuksista, sen hyväksymisestä tai hylkäämisestä on äänestettävä erikseen.

95 § Äänestyksen tuloksen toteaminen

Puheenjohtaja toteaa äänestyksen tuloksena syntyvän päätöksen.

Jos päätöksen tekemiseen vaaditaan lain mukaan määränemmistön kannatus tai yksimielisyys, puheenjohtajan on ilmoitettava siitä ennen äänestyksen toimittamista ja otettava se huomioon äänestyksen tuloksen todetessaan.

96 § Toimenpideoite

Tehtyään käsiteltävänä olevassa asiassa päätöksen yhtymävaltuusto voi hyväksyä käsiteltyyn asiaan liittyvän toimenpideoitteen. Toimenpideoite osoitetaan yhtymähallitukselle. Se ei saa olla ristiriidassa valtuuston päätöksen kanssa eikä saa muuttaa tai laajentaa päätöstä.

97 § Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen

Yhtymävaltuuston pöytäkirjaan sovelletaan, mitä pöytäkirjan laatimisesta määrätään 122 §:ssä.

Yhtymävaltuusto valitsee jokaisessa kokouksessa kaksi yhtymävaltuuston jäsentä tarkastamaan kokouksesta laaditun pöytäkirjan siltä osin kuin pöytäkirjaa ei tarkasteta kokouksessa.

Pöytäkirja laaditaan suomen kielellä.

98 § Päätösten tiedoksianto kuntayhtymän jäsenkunnille ja kuntayhtymän jäsenkuntien jäsenille

Yhtymävaltuuston pöytäkirja siihen liitettyine valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä kuntayhtymän verkkosivuilla siten kuin kuntalain 140 §:ssä säädetään.

14 luku Enemmistövaali ja suhteellinen vaali

99 § Vaaleja koskevat yleiset määräykset

Varajäsenet valitaan samassa vaalissa kuin varsinaiset jäsenet. Jos varajäsenet ovat henkilökohtaisia, varsinaisen ja henkilökohtaisen varajäsenen muodostamat ehdokasparit on hyväksyttävä ennen vaalia.

Enemmistövaali toimitetaan suljetuin lipuin, jos yksikin sitä vaatii. Suhteellinen vaali toimitetaan aina suljetuin lipuin. Suljetussa lippuäänestyksessä äänestäjän on taitettava äänestyslippu siten, ettei sen sisältö ole näkyvissä.

Äänestyslipussa ei saa olla asiattomia merkintöjä. Äänestysliput annetaan yhtymävaltuuston puheenjohtajalle puheenjohtajan määräämässä järjestyksessä.

Äänestysliput sekä arvonnassa käytetyt liput on säilytettävä vaali-päätöksen lainvoimaisuuteen saakka. Jos vaali on toimitettu suljetuin lipuin, liput on säilytettävä suljetussa kuoressa.

100 § Enemmistövaali

Enemmistövaalissa äänen voi antaa kenelle tahansa vaalikelpoiselle ehdokkaalle tai ehdokasparille. Jos valittavia on enemmän kuin yksi, toimielimen jäsenellä on käytettävissään yhtä monta

ääntä kuin on valittavia henkilöitä tai ehdokaspareja. Yhdelle ehdokkaalle tai ehdokasparille voi antaa vain yhden äänen ja kaikkia ääniä ei ole pakko käyttää.

Kun enemmistövaali toimitetaan suljetuin lipuin, kokouksen pöytäkirjantarkastajat toimivat samalla ääntenlaskijoina ja avustavat muutenkin vaalitoimituksessa, jollei valtuusto toisin päättä.

101 § Yhtymävaltuuston vaalilautakunta

Yhtymävaltuusto valitsee toimikaudekseen suhteellisten vaalien toimittamista varten vaalilautakunnan. Lautakunnassa on viisi jäsentä ja kullakin henkilökohtainen varajäsen.

Yhtymävaltuusto valitsee jäseniksi valituista lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Lautakunnan sihteerinä toimii yhtymävaltuuston pöytäkirjanpitäjä, jollei yhtymävaltuusto toisin päättä.

102 § Ehdokaslistojen laatiminen

Ehdokaslistassa saa olla enintään niin monen ehdokkaan tai ehdokasparin nimi kuin vaalissa on valittavia jäseniä ja varajäseniä.

Ehdokaslistan otsikossa on mainittava, missä vaalissa sitä käytetään. Vähintään kahden yhtymävaltuuston jäsenen on allekirjoitettava ehdokaslista. Ensimmäinen allekirjoittaja toimii listan asiamiehenä, antaa listan yhtymävaltuuston puheenjohtajalle ja on oikeutettu tekemään siihen 91 §:ssä tarkoitetut oikaisut.

103 § Ehdokaslistojen jättäminen ja vaalitoimituksen nimenhuuto

Yhtymävaltuusto määrää ajankohdan, milloin ehdokaslistat on viimeistään annettava yhtymävaltuuston puheenjohtajalle sekä milloin vaalitoimituksen nimenhuuto aloitetaan.

106 § Ehdokaslistojen tarkastus ja oikaiseminen

Kun ehdokaslistojen antamisen määräaika on päättynyt, yhtymävaltuuston puheenjohtaja antaa ehdokaslistat vaalilautakunnalle, joka tarkastaa, ovatko ne asianmukaisesti laaditut. Jos listassa todetaan virheitä, annetaan asiamiehelle tilaisuus korjata virheet vaalilautakunnan asettamassa määräajassa.

Jos sama henkilö on ehdokaslistan korjaamisen jälkeenkin ehdokkaana useammalla listalla, vaalilautakunnan on, mikäli mahdollista, tiedusteltava ehdokkaalta, mille listalle hänen nimensä jätetään.

107 § Ehdokaslistojen yhdistelmä

Ehdokaslistojen oikaisuja varten varatun määräajan päätyttyä vaalilautakunta laatii hyväksytyistä ehdokaslistoista yhdistelmän, johon jokaiselle ehdokaslistalle merkitään järjestysnumero.

Ennen vaalitoimituksen nimenhuudon alkamista ehdokaslistojen yhdistelmä annetaan yhtymävaltuuston jäsenille tiedoksi ja luetaan ääneen yhtymävaltuustolle.

108 § Suhteellisen vaalin toimittaminen

Äänestyslippuun merkitään sen ehdokaslistan numero, jolle ääni annetaan. Yhtymävaltuuston jäsenet antavat nimenhuudon määräämässä järjestyksessä yhtymävaltuuston puheenjohtajalle äänestyslippunsa.

109 § Suhteellisen vaalin tuloksen toteaminen

Yhtymävaltuuston puheenjohtaja antaa äänestysliput vaalilautakunnalle, joka tutkii niiden pätevyyden sekä laskee ja ilmoittaa vaalin tuloksen noudattaen soveltuvin osin, mitä kuntavaaleista säädetään.

Vaalilautakunta antaa vaalin tuloksesta kirjallisen ilmoituksen yhtymävaltuuston puheenjohtajalle, joka toteaa vaalin tuloksen yhtymävaltuustolle.

15 luku Yhtymävaltuuston jäsenten aloite- ja kyselyoikeus

110 § Yhtymävaltuuston jäsenten aloitteet

Kokouskutsussa mainittujen asioiden käsittelyn jälkeen yhtymävaltuustoryhmällä ja yhtymävaltuuston jäsenellä on oikeus tehdä kirjallisia aloitteita kuntayhtymän toimintaa ja hallintoa koskevissa asioissa. Aloite annetaan puheenjohtajalle.

Aloite on sitä enempää käsittelemättä lähetettävä yhtymähallituksen valmisteltavaksi. Yhtymävaltuusto voi päättää, että aloitteesta tarkoitettun asian valmistelusta käydään lähetekeskustelu.

Yhtymähallituksen on vuosittain joulukuun loppuun mennessä esitettävä yhtymävaltuustolle luettelo yhtymävaltuuston jäsenten tekemistä ja yhtymähallitukselle lähetetyistä aloitteista, joita yhtymävaltuusto ei edellisen vuoden loppuun mennessä ole lopullisesti käsitellyt. Samalla on ilmoitettava, mihin toimenpiteisiin niiden johdosta on ryhdytty. Yhtymävaltuusto voi todeta, mitkä aloitteista on käsitelty loppuun.

111 § Yhtymähallitukselle osoitettava kysymys

Vähintään neljäsosa yhtymävaltuuston jäsenistä voi tehdä yhtymähallitukselle kirjallisen kysymyksen kuntayhtymän toiminnasta ja hallinnosta.

Yhtymähallituksen on vastattava kysymykseen viimeistään yhtymävaltuuston kokouksessa, joka ensiksi pidetään kolmen (3) kuukauden kuluttua kysymyksen tekemisestä.

Jos kysymystä käsiteltäessä tehdään kannatettu ehdotus tilapäisen valiokunnan asettamisesta selvittämään kysymyksessä tarkoitettua asiaa, yhtymävaltuuston on päätettävä, asetetaanko tilapäinen valiokunta. Muuta päätöstä ei asiassa saa tehdä.

112 § Kyselytunti

Yhtymävaltuuston jäsenellä on oikeus esittää yhtymähallitukselle kyselytunnilla vastattavaksi lyhyitä enintään kahden (2) minuutin pituisia kysymyksiä kuntayhtymän hallintoa ja taloutta koskevista asioista. Kyselytunti järjestetään ennen yhtymävaltuuston kokousta, jollei yhtymävaltuusto toisin päättä. Kyselytunti on julkinen.

Yhtymävaltuuston puheenjohtaja toimii puheenjohtajana kyselytunnilla. Yhtymähallituksen puheenjohtaja tai hänen määräämänsä vastaa kysymyksiin. Kysymyksiin vastataan saapumisjärjestyksessä, ellei puheenjohtaja toisin päättä. Vastauksen saatuaan kysymyksen esittäjällä on oikeus tehdä kaksi asiaan liittyvää lyhyttä lisäkysymystä. Kysymysten johdosta ei käydä keskustelua.

Kysymys on toimitettava kirjallisena viimeistään neljätoista (14) päivää ennen valtuuston kokousta. Myöhemmin toimitetut kysymykset sekä kysymykset, joihin ei kyselytunnilla ehditä vastata, siirtyvät seuraavaan kyselytuntiin.

VIII osa Kokousmenettely

16 luku Kokousmenettely

113 § Määräysten soveltaminen

Tämän luvun määräyksiä noudatetaan yhtymävaltuustoa lukuun ottamatta kuntayhtymän toimielinten kokouksissa sekä soveltuvien osin toimitus- ja katselmusmiesten kokouksissa. Luvun määräyksiä noudatetaan toissijaisina hallintosäännön muihin lukuihin nähden, jollei erikseen ole toisin määrätty.

114 § Toimielimen päätöksentekotavat

Toimielin voi käsitellä asian varsinaisessa kokouksessaan, jossa kokouksen osallistujat ovat läsnä kokouspaikalla. Varsinaisessa kokouksessa voidaan käyttää sähköistä asiahallinta- tai äänestysjärjestelmää.

Yhtymähallitus päättää erikseen siitä, otetaanko sähköinen kokous tai sähköinen päätöksentekomenettely kuntayhtymässä muiden toimielimien kuin yhtymävaltuuston osalta käyttöön.

115 § Sähköinen kokous

Toimielin voi pitää kokouksen sähköisesti, jos yhtymähallitus on päättänyt sähköisen kokouksen käyttöönotosta toimielimen osalta.

Suljettuun sähköiseen kokoukseen voi osallistua vain sellaisesta paikasta, jossa salassa pidettävät tiedot ja kokouksessa käydyt keskustelut eivät ole ulkopuolisen kuultavissa tai nähtävissä.

116 § Sähköinen päätöksentekomenettely

Toimielin voi päättää asioita sähköisessä päätöksentekomenettelyssä kuntalain 100 §:n mukaisesti, jos yhtymähallitus on päättänyt sähköisen päätöksentekomenettelyn käyttöönotosta toimielimen osalta. Päätöksentekomenettelyä voidaan käyttää kaikkiin toimielimen päätösvaltaan kuuluviin asioihin.

117 § Kokousaika ja -paikka

Toimielin päättää kokoustensa ajan ja paikan.

Kokous pidetään myös, milloin puheenjohtaja katsoo kokouksen tarpeelliseksi tai enemmistö toimielimen jäsenistä tekee puheenjohtajalle esityksen kokouksen pitämisestä ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Tällöin puheenjohtaja määrää kokousajan.

Puheenjohtaja voi perustellusta syystä peruuttaa kokouksen.

118 § Kokouskutsu

Kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja.

Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Kokouskutsussa on mainittava, mitä toimielimen päätöksentekotapaa noudatetaan kunkin asian kohdalla. Jos asia käsitellään sähköisessä päätöksentekomenettelyssä, tulee kutsussa ilmaista, mihin mennessä asia on käsiteltävä sähköisesti.

Esityslista, joka sisältää selostuksen käsiteltävistä asioista ja ehdotukset toimielimen päätöksiksi, lähetetään kokouskutsun yhteydessä, jolleivät erityiset syyt ole esteenä. Jos esityslistalla, liitteissä tai oheismateriaalissa on salassa pidettäviä tietoja, asiakirjaan tehdään merkintä salassapidosta.

Kokouskutsu lähetetään jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus, toimitielimen päättämällä tavalla.

Kokouskutsu tulee lähettää, mikäli mahdollista, vähintään neljä (4) päivää ennen kokousta.

119 § Sähköinen kokouskutsu

Kokouskutsu, esityslista, liitteet ja oheismateriaali voidaan lähettää sähköisesti. Tällöin yhtymähallitus tai sen nimeämä viranhaltija vastaa siitä, että tähän tarvittavat tekniset laitteet, järjestelmät ja tietoliikenneyhteydet ovat käytettävissä.

120 § Esityslistan ja liitteiden julkaiseminen kuntayhtymän verkkosivuilla

Esityslista julkaistaan kuntayhtymän verkkosivuilla. Ennen julkaisemista esityslistalta poistetaan salassa pidettävät tiedot sekä henkilötiedot, joihin ei liity tiedottamisintressiä. Verkossa julkaistavalta esityslistalta voidaan poistaa yksittäisiä kokousasioita, joihin ei liity erityistä tiedottamisintressiä tai mikäli erityisestä syystä asian valmistelua ei julkisteta ennen päätöksentekoa. Esityslistan liitteitä julkaistaan verkossa harkinnan mukaan ottaen huomioon kuntayhtymän jäsenkuntien asukkaiden tiedonsaanti-intressit.

121 § Jatkokokous

Jos kaikkia kokouskutsussa mainittuja asioita ei saada kokouksessa käsiteltyä, käsittelemättä jääneet asiat voidaan siirtää jatkokokoukseen, johon ei tarvitse antaa eri kutsua. Kokouksesta poissa olleille lähetetään sähköinen viesti jatkokokouksen ajasta ja paikasta sekä jatkokokouksen päätöksentekotavasta.

122 § Varajäsenen kutsuminen

Toimitielimen jäsenen on kutsuttava varajäsen sijaansa, mikäli hän ei pääse kokoukseen. Kun jäsen on esteellinen jossakin kokousasiassa tai esteen vuoksi ei voi osallistua jonkin asiankäsitteelyyn, hän voi kutsua varajäsenen yksittäisen asian käsitteelyyn.

Myös puheenjohtaja, esittelijä tai toimitielimen sihteeri voivat toimittaa kutsun varajäsenelle.

123 § Läsnäolo kokouksessa

Yhtymähallituksen jäsenten ja esittelijän lisäksi yhtymähallituksen kokouksessa on läsnäolo- ja puheoikeus yhtymävaltuuston puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajilla yhtymähallituksen kokouksessa kuntalain 18.2 §:n mukaan. Läsnäolo-oikeus on myös kuntayhtymän johtajalla, palvelujohtajalla, henkilöstöjohtajalla ja hallinto- ja talousjohtajalla sekä kuntajohtajien neuvottelukunnan puheenjohtajalla.

Edellä mainitulla henkilöllä on oikeus ottaa osaa keskusteluun, mutta ei päätöksen tekemiseen, jollei hän ole samalla yhtymähallituksen jäsen.

Toimitielin päättää muiden henkilöiden läsnäolo- ja puheoikeudesta kokouksessaan.

Toimitielin voi päättää asiantuntijan kuulemisesta yksittäisessä asiassa. Asiantuntija voi olla läsnä kokouksessa asiasta käytävän keskustelun päättymiseen asti.

124 § Kokouksen julkisuus

Kokouksen julkisuudesta säädetään kuntalain 101 §:ssä.

Jos toimitielin päättää pitää julkisen sähköisen kokouksen, yleisölle on järjestettävä mahdollisuus seurata kokousta internetin kautta sekä kokouskutsussa mainitussa tilassa.

125 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Muu toimitielin kuin yhtymävaltuusto on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä.

Avattuaan kokouksen puheenjohtaja toteaa läsnä olevat sekä onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

126 § Tilapäinen puheenjohtaja

Jos sekä puheenjohtaja että varapuheenjohtaja ovat poissa tai esteellisiä jossakin asiassa, valitaan kokousta tai asian käsittelyä varten tilapäinen puheenjohtaja.

127 § Kokouksen johtaminen ja puheenvuorot

Puheenjohtajan tehtävistä kokouksen johtamisessa ja toimitielimen jäsenen puheenvuoroista säädetään kuntalain 102 §:ssä.

Asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimitielin toisin päättä.

128 § Kokouskutsussa mainitsemattoman asian käsittely

Toimitielin voi esittelijän ehdotuksesta tai jäsenen ehdotuksesta, jota on kannatettu, ottaa enemmistö päätöksellä käsiteltäväksi asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa.

Jos esittelijän ehdotus on asian palauttaminen valmisteltavaksi, toimitielin voi ratkaista asian päätöksellään vain perustellusta syystä.

129 § Esittely

Kuntayhtymän johtaja toimii esittelijänä yhtymähallituksen ja sosiaali- ja terveystieteiden jaoston kokouksissa.

Esittelijä vastaa esittelemiensä kokousasioiden asianmukaisesta valmistelusta ja on velvollinen tekemään toimitielimelle päätösehdotuksen.

Esittelijän ehdotus on käsittelyn pohjana (pohjaehdotus). Jos esittelijä on keskustelun aikana muuttanut esityslistalla olevaa ehdotustaan, muutettu ehdotus on pohjaehdotus.

Jos esittelijä ehdottaa asian poistamista esityslistalta, asia poistetaan, jollei toimitielin toisin päättä.

Toimitielin voi erityisestä syystä päättää, että asia käsitellään puheenjohtajan selostuksen pohjalta ilman viranhaltijan esittelyä. Toimitielin voi tällöin päättää, että puheenjohtajan ehdotus on käsittelyn pohjana eikä vaadi kannatusta.

130 § Esteellisyys

Ennen asian käsittelyn aloittamista esteellisen henkilön on ilmoitettava esteellisyydestään ja esteellisyyden aiheuttamasta perusteesta sekä vetäydyttävä asian käsittelystä ja poistuttava kokouksesta.

Puheenjohtajan on tarvittaessa saatettava kokoukseen osallistuvan esteellisyys toimitielimen ratkaistavaksi. Asianomaisen henkilön tulee tarvittaessa antaa selvitystä seikoista, joilla voi olla merkitystä

hänen esteellisyytensä arvioinnissa. Annettuaan pyydetyn selvityksen asianomaisen henkilön on poistuttava kokouksesta.

Henkilö, jonka esteellisyyden toimielin ratkaisee, saa osallistua esteellisyyttään koskevan asian käsittelyyn vain hallintolain 29 §:ssä tarkoitettussa poikkeustilanteessa.

Esteellisyyttä koskeva ratkaisu on perusteltava pöytäkirjaan.

131 § Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi

Jos keskustelun kuluessa tehdään kannatettu ehdotus asian pöydällepanosta, palauttamisesta valmisteltavaksi tai jokin muu ehdotus, jonka hyväksyminen keskeyttäisi asian käsittelyn, seuraavien puhujien on puheenjohtajan kehoituksesta rajoitettava puheenvuoronsa koskemaan vain tätä ehdotusta. Jos ehdotus hyväksytään yksimielisesti tai äänestämällä, puheenjohtaja keskeyttää asian käsittelyn. Jos ehdotus hylätään, asian käsittely jatkuu.

132 § Ehdotukset ja keskustelun päättäminen

Ehdotus on annettava kirjallisena, jos puheenjohtaja niin vaatii.

Kun kaikki puheenvuorot on käytetty, puheenjohtaja päättää keskustelun. Puheenjohtaja selostaa keskustelun kuluessa tehdyt ehdotukset ja onko ehdotusta kannatettu.

133 § Ilman äänestystä syntyvän päätöksen toteaminen

Jos keskustelun aikana ei ole tehty kannatettuja ehdotuksia, puheenjohtaja toteaa pohjaehdotuksen toimitelimen päätökseksi.

Jos puheenjohtaja toteaa toimitelimen yksimielisesti kannattavan kokouksessa tehtyä ehdotusta, puheenjohtaja toteaa ehdotuksen toimitelimen päätökseksi.

134 § Äänestykseen otettavat ehdotukset

Äänestykseen otetaan pohjaehdotus ja kannatetut ehdotukset. Ehdotusta, joka on tehty vaihtoehtoisena tai menee käsiteltävän asian ulkopuolelle, ei kuitenkaan oteta äänestykseen.

Jos ehdotuksen tekijä ei ole paikalla äänestyksen alkaessa, hänen tekemänsä ehdotus katsotaan rauenneeksi eikä sitä oteta äänestykseen.

135 § Äänestys ja vaali

Äänestykseen sovelletaan muilta osin, mitä 10 luvussa määrätään äänestysmenettelystä yhtymävaltuustossa. Vaalin toimittamista koskevat määräykset ovat 11 luvussa.

136 § Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen

Pöytäkirjan pitämisestä ja sisällöstä vastaa toimitelimen puheenjohtaja. Jos puheenjohtaja ja pöytäkirjanpitäjä ovat eri mieltä kokouksen kulusta, pöytäkirja laaditaan puheenjohtajan näkemyksen mukaan.

Pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjanpitäjä.

Pöytäkirja tarkastetaan toimitelimen päättämällä tavalla.

Pöytäkirja voidaan allekirjoittaa ja tarkastaa sähköisesti. Sähköisessä päätöksentekomenettelyssä tehtyjä päätöksiä koskeva pöytäkirja tai sen osa voidaan tarkastaa erikseen ennen kokousta.

Toimitelimen pöytäkirjaan merkitään ainakin:

Järjestäytymistietoina

- toimielimen nimi
- merkintä käytetyistä päätöksentekotavoista (varsinainen kokous, sähköinen kokous, yksilöidään päätökset, jotka on tehty sähköisessä päätöksentekomenettelyssä)
- kokouksen alkamis- ja päättymisaika sekä kokouksen keskeytykset
- kokouspaikka
- läsnä ja poissa olleet ja missä ominaisuudessa kukin on ollut läsnä
- kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Asian käsittelytietoina

- asiaotsikko
- selostus asiasta
- esittelijän päätösehdotus
- esteellisyys ja perustelut
- tehdyt ehdotukset ja onko niitä kannatettu
- äänestykset: äänestystapa, äänestysjärjestys, äänestysesitys sekä äänestyksen tulos siten, että kunkin jäsenen kannanotto ilmenee pöytäkirjasta
- vaalit: vaalitapa ja vaalin tulos
- asiassa tehty päätös
- eriävä mielipide

Muuna tietoina

- salassapitomerkinnot
- puheenjohtajan allekirjoitus
- pöytäkirjanpitäjän varmennus
- merkintä pöytäkirjan tarkastuksesta sekä
- merkintä nähtävänä pitämisestä yleisessä tietoverkossa, mikäli pöytäkirja on ollut yleisesti nähtävänä.

Pöytäkirjaan liitetään päätöksiä koskevat oikaisuvaatimusohjeet ja valitusosoitukset sekä muutoksenhakukiellot.

Toimielimen pöytäkirjan sisältöä koskevia määräyksiä noudatetaan soveltuvin osin viranhaltijan ja luottamushenkilön tekemissä päätöksissä.

Yhtymähallitus antaa tarvittaessa tarkempia ohjeita pöytäkirjan laatimisesta.

Yhtymävaltuuston ja -hallituksen pöytäkirja siihen liitettyine oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä kuntayhtymän verkkosivuilla siten kuin kuntalain 140 §:ssä tarkemmin säädetään.

Yhtymähallitus antaa ohjeet salassapito- ja tietosuojavelvoitteiden huomioon ottamisesta annettaessa päätöksiä tiedoksi yleisessä tietoverkossa.

17 luku Muut määräykset

138 § Aloiteoikeus

Kuntayhtymän jäsenkunnan asukkaalla sekä kuntayhtymän jäsenkunnassa toimivalla yhteisöllä ja säätiöllä on oikeus tehdä aloitteita kuntayhtymän toimintaa koskevissa asioissa. Palvelun käyttäjällä on oikeus tehdä aloitteita palveluaan koskevassa asiassa.

Aloite tulee tehdä kirjallisesti tai sähköisellä asiakirjalla. Aloitteesta tulee käydä ilmi, mitä asia koskee sekä aloitteen tekijän nimi, kotikunta ja yhteystiedot.

139 § Aloitteen käsittely

Aloitteen käsittelee se kuntayhtymän viranomainen, jolla on toimivalta tehdä päätöksiä aloitteen tarkoitamassa asiassa. Jos toimivaltainen viranomainen on toimielin, aloitteista ja aloitteiden perusteella suoritetuista toimenpiteistä on annettava toimielimelle tieto jäljempänä määrättyllä tavalla.

Yhtymähallituksen on vuosittain joulukuun loppuun mennessä esitettävä yhtymävaltuustolle luettelo sen toimivaltaan kuuluvista aloitteista ja niiden perusteella suoritetuista toimenpiteistä. Yhtymävaltuusto voi samalla päättää, mitkä aloitteista on loppuun käsitelty.

Jos aloitteen tekijöinä on vähintään kaksi prosenttia kuntayhtymän jäsenkuntien asukkaista, aloite on kuuden kuukauden kuluessa vireille tulosta otettava toimivaltaisen viranomaisen käsiteltäväksi.

140 § Aloitteen tekijälle annettavat tiedot

Aloitteen tekijälle on ilmoitettava kuukauden kuluessa aloitteen saapumisesta, missä viranomaisessa aloite käsitellään, arvioitu käsittelyaika sekä keneltä saa lisätietoja aloitteen käsittelystä.

Sen jälkeen, kun aloite on käsitelty loppuun, aloitteen tekijälle on ilmoitettava, onko aloite johtanut toimenpiteisiin.